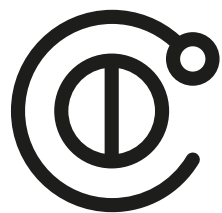

wioska olimpijska collegium invisibile

16–23 sierpnia 2020

collegium
invisible

1	Czym jest Wioska Olimpijska Collegium Invisibile?	5
2	Dlaczego warto wziąć udział w Wiosce?	6
3	Czym jest Collegium Invisibile?	7
4	Orientacyjny plan dnia na Wiosce Olimpijskiej	9
5	Warsztaty	10
5.01	Jak wymyślić nowy lek? Krótki kurs o tym, co zrobić ze świetnym pomysłem	11
5.02	Gender and the Law. Pornografia, równość małżeńska, gwałt	14
5.03	Językowy obraz prawa	16
5.04	Antropocen i inne „-ceny”	18
5.05	U siebie, znaczy z kim i gdzie? Powojenne przemiany demograficzne i terytorialne Polski w tekstach kultury	21
5.06	Wizje integracji europejskiej	24
5.07	Feminizm wobec wyzwań współczesnego świata	27
5.08	Łowiąc dźwięki, słuchając przeszłości i poszukując utraconego czasu: wprowadzenie do muzyki dawnej	29
5.09	Transplantacja wątroby – od laboratorium po stół operacyjny	32
5.10	Filozofowanie jako naśladowanie boga – przegląd koncepcji starożytnych	34
5.11	Co to znaczy być demokratą? Warsztaty z filozofii politycznej	37

5.12	Kobiety surrealizmu	40
5.13	Wpływ fizyki i informatyki na rozwój medycyny	43
5.14	Skąd się bierze świadomość? Perspektywa neuronaukowa	45
5.15	Muzułmański Bliski Wschód. Panorama współczesności	48
5.16	Kto jest biskupem Kijowa? O skomplikowanej sytuacji ukraińskiego chrześcijaństwa wschodniego	51
5.17	(Post)radziecka propaganda	53
5.18	Biologia molekularna nowotworów	55
5.19	Historia(e) kina: źródła, polityki, kontestacje	57
5.20	Diagnostyka i leczenie chorób nowotworowych – problemy i wyzwania	60
5.21	Choroby cywilizacyjne XXI wieku w przypadkach – kilka słów o tym, z czym lekarz zмага się najczęściej	62
5.22	Filozofie nieświadomości. Psychologia na przełomie XIX i XX wieku	64
5.23	W poszukiwaniu alternatywy. Nowa humanistyka między zwrotem interdyscyplinarnym a konserwatywnym	67
5.24	Dwujęzyczność z perspektywy psychologii poznawczej i neuroscienze	70
5.25	Praca z tekstem naukowym. Warsztaty metodologiczne	73
5.26	Istnienie Boga. Wybrane dowody na byt Najwyższej Istoty	76
6	Harmonogram rekrutacji i wymagane dokumenty	79

1

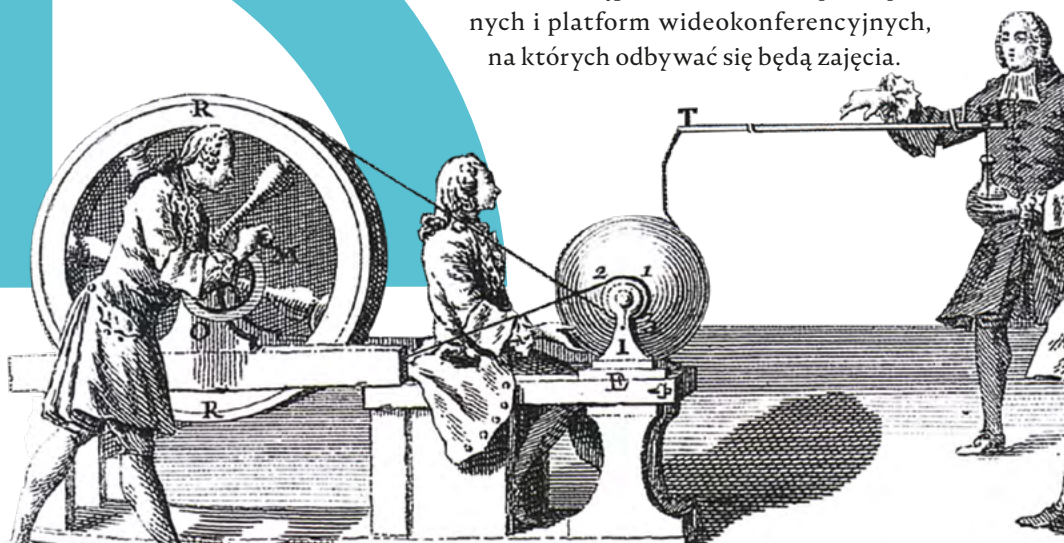

Czym jest Wioska Olimpijska Collegium Invisible?

Wioska Olimpijska to wakacyjny obóz naukowy przeznaczony dla finalistów i laureatów licealnych olimpiad przedmiotowych, organizowany od 2008 roku przez członków stowarzyszenia naukowego Collegium Invisible. Uczestnicy i uczestniczki projektu biorą udział w dwóch warsztatach tematycznych, odbywających się codziennie przez sześć dni. Zajęcia te mają na celu zgłębianie wybranych aspektów danej dziedziny i wprowadzenie licealistów i licealistek w podstawy warsztatu naukowego. Program naukowy wyjazdu uzupełniają wykłady gościnne zaproszonych profesorów i pracowników akademickich oraz wspólne poznawanie historii i kultury symbolicznie goszczącego Wioskę Krakowa.

Z uwagi na zagrożenie epidemiczne w tym roku wyjątkowo Wioska Olimpijska przyjmie formę zdalną – zarówno warsztaty, jak i pozostałe wydarzenia odbędą się za pośrednictwem platform videokonferencyjnych.

Udział w Wiosce jest bezpłatny – wszystkim uczestnikom i uczestniczkom zapewniony zostanie dostęp do materiałów dydaktycznych i platform videokonferencyjnych, na których odbywać się będą zajęcia.

Dlaczego warto wziąć udział w Wiosce?

Obozy naukowe Collegium Invisibile są wyjątkowe nie tylko ze względu na wiedzę i pasję młodych naukowców będących członkami naszego stowarzyszenia, ale również z powodu oryginalnej (i jednocześnie sprawdzonej) formuły naszej działalności. W naszych projektach, regularnie współorganizowanych z Krajowym Funduszem na rzecz Dzieci, do tej pory udział wzięło łącznie 275 studentów, 400 licealistów i dziesiątki wykładowców akademickich.

Udział w Wiosce Olimpijskiej jest wyróżnieniem – wielu z jej byłych uczestników i uczestniczek obecnie osiąga sukcesy i rozpoczyna kariery w kręgach akademickich, medialnych, jak i biznesowych. Wioska to nie tylko okazja do skorzystania z bogatej oferty edukacyjnej, ale przede wszystkim szansa spędzenia tygodnia na dyskusjach w inspirującym gronie rówieśników. Ponadto, u progu Waszego wkroczenia w życie studenckie, członkowie i członkinie Collegium Invisibile z radością podzielą się zdobytym już doświadczeniem na swojej drodze akademickiej zarówno w kraju, jak i na najlepszych uczelniach świata, takich jak Oksford, Cambridge, UCL, Université Paris Sorbonne, Harvard, Princeton. Mamy nadzieję, że możliwość kontaktu z najlepszymi studentami i studentkami z całej Polski, jak i z uczelni zagranicznych, dla wielu z Was okaże się wyjątkowo cenna oraz zaprocentuje w przyszłości.

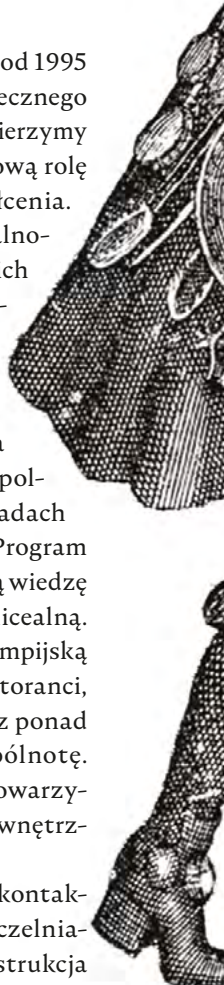

Czym jest Collegium Invisible?

Collegium Invisible jest stowarzyszeniem działającym od 1995 roku na rzecz wspierania rozwoju intelektualnego i społecznego wyróżniających się polskich studentów i doktorantów. Wierzymy w wartość samodzielnego rozwijania pasji oraz kluczową rolę bezpośredniej współpracy i dialogu w procesie kształcenia. Poprzez oddanie studentom i studentkom odpowiedzialności za własną drogę akademickiego rozwoju dążymy do ich upodmiotowienia oraz rozszerzenia ram ich działalności. Każdego roku organizujemy programy edukacyjne i naukowe oparte o rzadko praktykowane w Polsce formy nauczania, w tym tutoriale. W ramach Programu Tutorialnego członkowie i członkinie stowarzyszenia nawiązują bezpośrednią współpracę z naukowcami z polskich i zagranicznych ośrodków akademickich na zasadach odpowiadających ich potrzebom i zainteresowaniom. Program Pierwszy Tutor pozwala im przekazać i rozwinąć zdobytą wiedzę poprzez indywidualną współpracę ze zdolną młodzieżą licealną. Każdego lata organizujemy Szkołę Letnią i Wioskę Olimpijską – intensywne obozy edukacyjne, podczas których doktoranci, studenci oraz rozpoczynający studia maturzyści przez ponad tydzień tworzą eksperymentalną intelektualną wspólnotę. Wszystkie programy koordynowane są przez władze stowarzyszenia oraz organizowane we współpracy z szeregiem zewnętrznych organizacji.

Członkowie Collegium tworzą dynamiczną sieć kontaktów umożliwiającą akademicką współpracę między uczelniami, krajami i dziedzinami wiedzy. Instytucjonalna konstrukcja

„niewidzialnego kolegium” odzwierciedla nasze przekonanie o tym, że nowe idee i autentyczne życie intelektualne powstaje na styku różnorodnych metodologii, tradycji akademickich oraz indywidualnych biografii. W życiu Collegium udział biorą zarówno jego studenci, jak również absolwenci oraz pracownicy naukowcy, z którymi współpracujemy w ramach naszych programów. O rozwoju stowarzyszenia decydują wszyscy jego członkowie i członkinie reprezentowani przez wybierane co roku władze. Collegium jest organizacją niezależną oraz działającą na zasadach non-profit.

Orientacyjny plan dnia na Wiosce Olimpijskiej

Poniższy plan ma jedynie charakter orientacyjny i może ulec zmianom. Dotyczy on jedynie dni, w których będą odbywać się warsztaty.

warsztaty naukowe,
pierwszy moduł

9:30–11:30

12:00–14:00

warsztaty naukowe,
drugi moduł

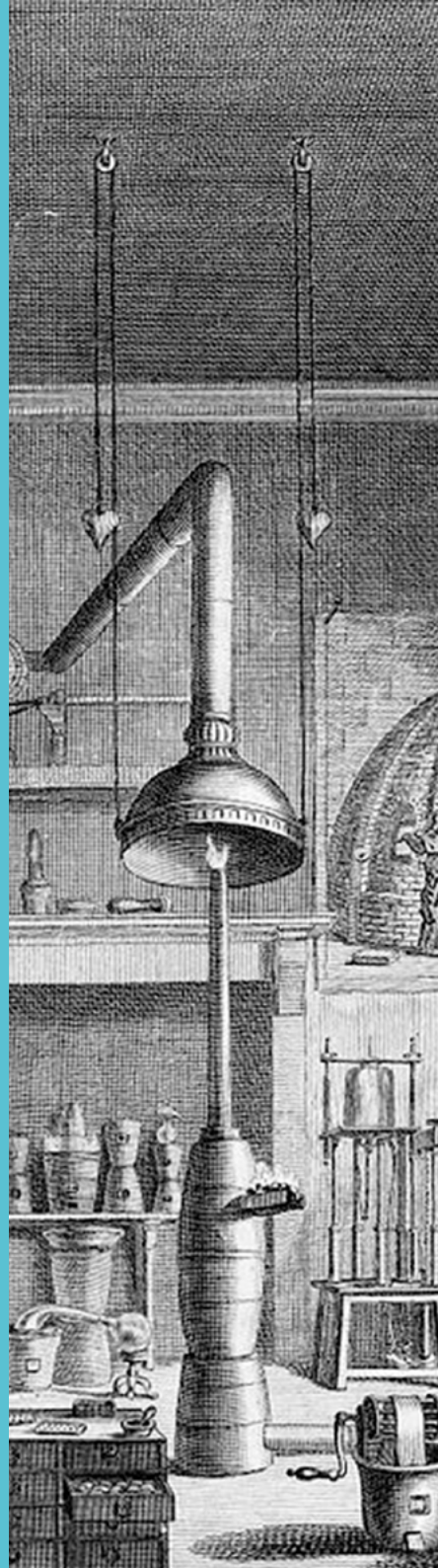
wykłady gościnne
i inne atrakcje

17:00–19:00

19:00–21:00

spotkania
integracyjne

5 Warsztaty

5.01

Jak wymyślić nowy lek? Krótki kurs o tym, co zrobić ze świetnym pomysłem

ALEKSANDRA BARTOSIK

01 Jak wymyśla się nowe leki? – wprowadzenie i kontekst

Omówienie poszczególnych etapów tworzenia leków: projektowanie leków za pomocą różnych narzędzi chemicznych i bioinformatycznych, rozwój formulacji leku, badania *in vitro* i *in vivo*, badania kliniczne, rejestracja i refundacja leków. Omówiona zostanie różnica między rozwojem leków innowacyjnych i generycznych. Podczas pracy w grupach zastanowimy się jak powinno się definiować, niezaspokojoną potrzebę na rynku farmaceutycznym.

02 Bioinformatyka i chemia medyczna – jak spośród milionów cząstek wybrać tę jedyną?

Tematyka zajęć dotyczyć będzie przeglądu narzędzi bioinformatycznych, chemicznych i biofizycznych stosowanych do znalezienia cząsteczki tzw. hit to lead i jej optymalizację. Porównane zostaną podejścia do rozwoju cząsteczek biologicznych (biologics) i chemicznych (small molecules). Podczas pracy w grupach przeanalizujemy wybrany szlak sygnałowy w ludzkiej komórce i spróbujemy określić, w co powinien celować nasz lek.

03 Żelki czy zastrzyki? Czym się różnią różne postaci leku?

Podczas zajęć opowiem o tym, dlaczego trzeba dobrze poznać życie swojego pacjenta, zanim zaprojektuje się lek. Pojawią się podstawowe pojęcia dotyczące formulacji leków i technologii

produkcji. Podczas pracy w grupach spróbujemy zaprojektować nową formułację dla istniejącego już leku na raka piersi.

04 Czy musimy testować leki na zwierzętach? O przedklinicznych testach leków

Zajęcia będą dotyczyć podstaw farmakokinetyki i farmakodynamiki. Na podstawie case study leku Ticagrelor w grupach porównamy zalety i wady testowania go na różnych gatunkach zwierząt.

05 Czas na ludzi! O tym, dlaczego badania kliniczne trwają nawet kilka lat

Podczas zajęć opowiem o tym, dlaczego jest to najdłuższy i najdroższy etap badań oraz dlaczego ostatnio nastąpił gwałtowny rozwój takich badań w Polsce. W grupach nauczymy się czytać ulotki leków z perspektywy badań klinicznych i wyszukiwać informacje o ich wynikach w publikacjach naukowych i popularnych bazach danych.

06 Z laboratorium do apteki, czyli o tym, że świetna technologia to dopiero początek

Zajęcia podsumowujące, porozmawiamy o agencjach europejskich i amerykańskiej dopuszczających leki na rynek, wpływie refundacji NFZ na dostęp do innowacyjnych leków i o tym, jakie czynniki oprócz technologii wpływają na sukces danej cząsteczki. Przyjrzymy się bliżej strukturze rynku farmaceutycznego w wybranych krajach na świecie.

wymagania wstępne

Przed rozpoczęciem obozu uczestnicy otrzymają listę lektur. Część A listy lektur należy przeczytać dokładnie, część B to teksty dodatkowe, które będą omawiane podczas zajęć. Duża część literatury będzie w j. angielskim (B2). Celem lektur jest przedstawienie Wam kontekstu do zajęć i prowokowanie pytań. Są tam zarówno publikacje naukowe jak i case studies z przemysłu.

Aleksandra
Bartosik

Jej zainteresowania naukowe to toksykologia obliczeniowa i modelowanie mechanizmów toksyczności leków z wykorzystaniem uczenia maszynowego, w tym sztucznej inteligencji. Obecnie pracuje jako analityk danych w badaniach klinicznych w Astra-Zeneca. Studiowała w Kolegium MISMaP UW, na Uniwersytecie Kopenhaskim i w Cambridge. Doświadczenia w tworzeniu i rozwoju leków zdobywała w instytucjach naukowych, działach R&D firm farmaceutycznych i startupach. Jest absolwentką programu mentorskiego Novo Nordisk Pharma i Roche Biotech Leaders Academy. Jest współautorką przewodnika „Geny i maszyny”, publikacji MNiSW „Biologia syntetyczna. Możliwości i wyzwania” oraz rozdziału o toksykologii w książce „The Era of Artificial Intelligence, Machine Learning and Data Science in the Pharmaceutical Industry” (2020).

dziedziny
specjalizacji

badania kliniczne leków, data science, uczenie maszynowe, biostatystyka

Gender and the Law.

Pornografia, równość małżeńska, gwałt

BARTOSZ BISKUP

Zmaskulinizowane teorie prawa

Historycznie prawo było pisane przez mężczyzn i na korzyść mężczyzn. Również z zakresu praw człowieka wyłączono kobiety. Historia regulacji sfery publicznej to historia uprawnień i obowiązków tylko połowy ludzkości. Kiedy myślimy o filozoficznych koncepcjach państwa, wyobrażamy sobie umowę społeczną, która miała ujarzmić agresywne jednostki i przeprowadzić ludzkość ze stanu natury w społeczeństwo. Natura przedstawiona w takich narracjach odpowiadała „naturze” mężczyzn, walczących ze sobą o przetrwanie. Niniejsze zajęcia przedstawiają zarys feministycznej jursprudencji, a podstawowym pytaniem, na które będziemy musieli odpowiedzieć, jest pytanie o różnice między kobietami a mężczyznami i jej ewentualne znaczenie.

Feministyczna krytyka prawa: pornografia, małżeństwo, gwałt

W tej części omówimy feministyczne podejście do wybranych instytucji prawnych. Poddamy analizie feministyczne podejścia do pornografii, która uciska i podporządkowuje kobiety, oraz do małżeństwa, które historycznie stanowiło narzędzie męskiej władzy. Stanowiska w tych sprawach nie są jednorodne. Część feministycznej krytyki uznaje każdą formę pornografii za rodzaj podporządkowywania kobiet i utrwalania niebezpiecznych wyobrażeń na temat seksu, a głoszoną przez inną gałąź feministyczną pornografię za równie niebezpieczną. Podobnie jest w przypadku małżeństw, które praktycznie i symbolicznie pogarszają sytuacje kobiet i mniejszości seksualnych. Reformy prawne i zmiana społecznych wyobrażeń mogą być niewystarczające,

stąd część teoretyczek głosi koncepcje państwa bez małżeństw. Współcześnie jednym z głośniejszych tematów jest zgoda afirmatywna. Obowiązek wyraźnej zgody przed każdym stosunkiem może być jedyną – choć według niektórych niemożliwą do realizacji – drogą reformy prawnego ujęcia gwałtu. Szczególny akcent, w ramach drugiej części zajęć, postawiony zostanie na rozwój instytucji małżeństwa, filozoficzne koncepcje małżeństw oraz równość małżeńską.

wymagania wstępne Brak, chociaż nie wykluczam przesłania kilku krótkich prac do przeczytania.

Bartosz Biskup Jest studentem filozofii w ramach MISH oraz absolwentem prawa na Uniwersytecie Jagiellońskim. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół analitycznej filozofii prawa, filozoficznych koncepcji małżeństw, pragmatyką w filozofii języka i nurtem Gender & The Law. W Collegium jest od 2017 roku.

dziedziny specjalizacji filozofia prawa, feministyczna jurysprudencja, filozofia języka, filozofia analityczna

BARTOSZ BISKUP

Co myślisz, gdy słyszysz „filozofia prawa”? Intuicje większości osób prowadzą w stronę związku między prawem a moralnością. Ta jedna z najważniejszych dawniej metod teoretycznej refleksji nad prawem współcześnie nie wzbudza już takich emocji. Podstawowe pytanie filozofii prawa od końca XX wieku to pytanie: czym jest prawo?, a nie jakie w jakiej relacji pozostaje ono ze sprawiedliwością. Taki sposób myślenia nie ma już charakteru wartościującego, a opisowy, zaś poszukiwana odpowiedź leży w naszych intuicjach i w języku. Prawo jest pewnego rodzaju artefaktem, a więc ludzkim wytworem, którego istnienie zależy od kolektywnej intencjonalności. Podstawowym założeniem tego podejścia jest przekonanie, że nasze intuicje oddajemy w ten sposób, w jaki mówimy o pewnych rzeczach – a więc w języku. Jeżeli chcemy wiedzieć, co znaczy prawo, musimy dokonać analizy pojęciowej, czyli zobaczyć, jak używamy tego pojęcia. Wszystko w ramach filozofii fotelowej.

Preliminaria

Co to jest „intuicja”? Eksperymentalne i fotelowe podejścia do filozofii. Wstęp do filozofii analitycznej i jej metod. Podejście antymetafizyczne. Analiza pojęciowa.

Nurtujące pytania (dwoje zajęć)

Pytanie o moralność prawa (czy niemoralne prawo nie jest prawem)? Konieczne i (nie)konieczne związki prawa i moralności. Tak zwane trudne przypadki w prawie. Obywatelskie (nie)posłuszeństwo. Pytanie o normatywność prawa (dlaczego dajemy posłuch prawu)? Koncepcje normatywności w etyce i prawie. Jaką racją do działania jest prawo? Prawo w naszych głowach – kognitywistyczne badanie prawa.

Pytanie o obowiązywanie prawa (czy jest reguła prawna)? Czym jest reguła prawna i jak różni się od innych reguł? Jak powstało pierwsze prawo?

Pozytywizm prawniczy (dwoje zajęć)

Paradygmaty myślenia o prawie. Definitywny pozytywizm Austina i Benthama. Prawo jako rozkaz. Antydefinitywny pozytywizm Herberta Harta. Oksfordzka szkoła języka potocznego. Prawo jako związek reguł pierwotnych i wtórnych. Analiza pojęciowa pojęcia prawa. Prawo jako konstrukt społeczny. Prawo jako artefakt.

Język a prawo

Przepis prawny a norma prawna. Czy język jest jedynym medium prawa? Dlaczego prawnicy zgadzają się ze sobą? Rola konwencji w prawie. Czy złamanie konwencji jest bezprawne? Konstytucyjne zmiany w Polsce i co to ma wspólnego z językiem

wymagania brak
wstępne

Bartosz Jest studentem filozofii w ramach MISH oraz absolwentem prawa
Biskup na Uniwersytecie Jagiellońskim. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół analitycznej filozofii prawa, filozoficznych koncepcji małżeństw, pragmatyką w filozofii języka i nurtem Gender & The Law. W Collegium jest od 2017 roku.

dziedziny filozofia prawa, feministyczna jurysprudence, filozofia języka,
specjalizacji filozofia analityczna

MATEUSZ CHABERSKI

W zachodniej humanistyce ostatnich lat mamy do czynienia z rozpowszechnieniem się rozmaitych teorii na temat trwającej katastrofy ekologicznej. Chodzi tu przede wszystkim o mnożące się dziś nowe epoki w dziejach Ziemi konkurencyjne wobec antropocenu, czyli wyodrębnionej w 2000 roku przez Eugene’a Stroermera i Paula Crutzena nowej epoki w dziejach Ziemi, kiedy to nie ruchy tektoniczne, pływy morskie czy aktywność wulkaniczna, lecz człowiek stał się dominującą siłą, kształtującą tak zwane środowisko naturalne. W trakcie proponowanych warsztatów przyjrzymy się bliżej antropocenowi i konkurencyjnym wobec niego propozycjom, zastanawiając się nad tym, w jaki sposób pozwalają one lepiej (lub gorzej) opisywać problemy związane ze zmianami środowiska, których na co dzień doświadczamy. Lekturze tekstów teoretycznych towarzyszyć będą analizy zjawisk naturalnych, kulturowych i technologicznych: od Wielkiej Zabójczej Mgły w Londynie z 1952 roku do współczesnych instalacji artystycznych i kultury science-fiction.

01 Witajcie w antropocenie!

Zajęcia wprowadzające poświęcone antropocenowi jako propozycji teoretycznej oraz jej przedstawieniom w kulturze najnowszej.

02 Kapitalocen, nekrocen i problemy z długim trwaniem

Warsztat poświęcony propozycjom historyków środowiska Jasona W. Moore’a i Justina McBriena, którzy przekonują, że to nie uniwersalny Człowiek, lecz rozwój zachodniego kapitalizmu stanowi najistotniejszy czynnik kształtujący bio- i geosferę. Czy kapitalizm to martwica nękająca naszą planetę?

03 Plantacjocen i problemy ze skalą

Zajęcia wokół plantacjocenu, o którym mówi amerykańska antropolożka Anna Lowenhaupt-Tsing, przekonując, że plantacja

nie oznacza wyłącznie wąsko rozumianych technik przygotowania gruntu i uprawy, stosowanych w rolnictwie. Stanowi raczej metonimię charakterystycznego dla zachodniej nowoczesności sposobu organizacji pracy, wytwarzania dóbr i produkcji wiedzy, który ułatwił kolonialną ekspansję Europejczyków. Jak zmiany środowiska wyglądają z różnych perspektyw i w różnych skalach?

04 Chthulucen i problemy z odpowiedzialnością

Warsztaty na temat najbardziej enigmatycznej z epok, którą powołała do istnienia amerykańska biologka i filozofka feministyczna Donna Haraway. Ta epoka kieruje uwagę na pogmatwane sploty praktyk życiowych i sposobów istnienia różnego typu ludzi i nie-ludzi. Ich sploty być może pomogą im (prze)żyć na zniszczonej planecie. Czy można więc troszczyć się o środowisko i ponosić za nie odpowiedzialność bez wstępowania do Greenpeace?

05 Novacen i problemy z nieorganicznymi nie-ludźmi

Punktem wyjścia do zajęć będzie epoka zaproponowana ostatnio przez brytyjskiego biologa Jamesa Lovelocka, w której świat kształtować będą cyborgi, wykorzystujące sztuczne sieci neuronowe i uczenie maszynowe. W tym kontekście zastanowimy się nad tym, jak wiele uwagi poświęcamy nieorganicznym nie-ludziom, którzy współtworzą nasze środowisko.

06 Zrób swoją epokę z mgły

W trakcie warsztatów powołamy do istnienia własną epokę, wykorzystując różne zjawiska związane z mgłą.

wymagania wstępne

Zajęcia bez wymagań wstępnych. Mile widziana zaawansowana znajomość języka angielskiego. Dla chętnych zostaną przesłane teksty w języku angielskim. Lista obowiązkowych lektur i materiałów do przejrzenia zostanie przesłana wkrótce.

Wstępna lista lektur:

- Ewa Bińczyk, „Epoka człowieka. Retoryka i marazm antropocenu”, PWN 2018.
- Mateusz Borowski, Małgorzata Sugiera, „Sztuczne natury. Performanse technonauki i sztuki”, Księgarnia Akademicka 2016.
- Mateusz Chaberski, „Asamblaże, asamblaże. Doświadczenie w zamglonym antropocenie”, Księgarnia Akademicka 2019.
- Aleksandra Kil, Jacek Małczyński (red.), „Prace Kulturoznawcze XXII”, 2018, nr 1-2. Klimat kultury.
- Elizabeth Kolbert, „Szóste wymieranie. Historia nienaturalna”, W.A.B 2016.
- Magda Szcześniak, Paweł Mościcki, red. „Zobaczyć antropocen”, „Widok. Teorie i praktyki kultury wizualnej”, nr 22.

Mateusz Chaberski

Doktorant w Katedrze Performatyki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Stypendysta Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Jego zainteresowania naukowe obejmują badania nad performatywnością, teorię asamblaży, badania nad afektami i studia nad antropoceniem. Zastępca Dyrektora Wydawnictwa Uniwersytetu Jagiellońskiego i redaktor inicjujący. W 2015 roku opublikował książkę „Doświadczenie (syn)estetyczne. Performatywne aspekty przedstawień site-specific” (Kraków: Księgarnia Akademicka). W 2019 roku opublikował książkę „Asamblaże, asamblaże. Doświadczenie w zamglonym antropocenie” (Kraków: Księgarnia Akademicka)

dziedziny specjalizacji

performatyka, sztuka najnowsza, teoria afektów, teoria asamblaży, badania nad antropoceniem

U siebie, znaczy z kim i gdzie? Powojenne przemiany demograficzne i terytorialne Polski w tekstach kultury

OLGA GROCHOWSKA

Podczas warsztatów przyjrzymy się narracjom kulturowym dotyczącym zmian demograficznych i terytorialnych, które miały miejsce w Polsce w następstwie drugiej wojny światowej. Skupimy się zarówno na przesunięciu granic kraju na zachód i związanych z nim bezprecedensowych transferach ludności, jak i na przemianach etnicznych wewnątrz polskiego społeczeństwa, zwłaszcza w kontekście zagłady polskich Żydów. Korzystając z różnorodnych tekstów kultury, będziemy odwoływać się do doświadczeń grup dotkniętych poczuciem wykorzenienia i utraty – niezależnie od tego, po której stronie granicy znalazły się po 1945 roku.

Podczas zajęć poddamy analizie literaturę osadniczą pisaną w tuż powojennej Polsce i przyjrzymy się zabiegom, jakie twórcy komunistyczni stosowali, aby scalić z resztą kraju ziemie przejęte od Niemiec. Jakiej odpowiedzi udzielali na pytanie o to, jak „być u siebie”, mieszkając w domu pełnym śladów po usuniętych przemocą poprzednich mieszkańcach? Na przykładzie prozy dwóch gdańszczan, Güntera Grassa i Stefana Chwina, prześledzimy, w jaki sposób niemiecki Danzig przeobrażał się w polski Gdańsk, oraz zastanowimy się nad ideą miasta-palimpsestu. Porównując spojrzenia na polsko-niemieckie pogranicze z obu stron Odry, poszukamy symetrii pomiędzy doświadczeniami Polaków przesiedlonych z terenów II Rzeczypospolitej na terytorium PRL i Niemców zmuszonych do opuszczenia swoich domów

w krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Sięgnijemy również po teksty dotyczące rozpadu społeczności żydowskich i wyrwy, jaka została po nich w polskim krajobrazie kulturowym i społecznym. W odniesieniu do poezji Zuzanny Ginczanki i twórczości Hanny Krall spróbujemy zrozumieć, jakim domem była wieloetniczna i wielokulturowa Polska, a także przyjrzeć się powojennej trajektorii pamięci o polsko-żydowskim sąsiedztwie.

Całość zajęć zostanie ujęta w teoretyczne ramy zaczerpnięte z literaturoznawstwa, studiów nad pamięcią oraz geografii humanistycznej. Będziemy odwoływać się do sprawczego i światotwórczego potencjału literatury, na który wskazuje Elżbieta Rybicka w pojęciu „geopoetyka”, oraz do koncepcji post-pamięci sformułowanej przez Marianne Hirsch. Wspólnie zastanowimy się nad wielością narracji o przeszłości i opowieściami, pośród których funkcjonujemy. Chęć do dyskusji i otwartość na nowe perspektywy mile widziana!

wymagania wstępne Uczestnicy będą poproszeni o zapoznanie się – między innymi – z fragmentami poniższych tekstów i filmów:

- Magdalena Grzebałkowska, „1945. Wojna i pokój” (2015)
- Eugeniusz Paukšta, „Trud ziemi nowej” (1948)
- Günter Grass, „Błaszany bębenek” (1959)
- „Błaszany bębenek”, reż. Volker Schlöndorff (1995)
- Stefan Chwin, „Hanemann” (1995)
- Olga Tokarczuk, „Dom dzienny, dom nocny” (1998)
- Zuzanna Ginczanka, „Łowy”, „Maj 1939”, „Non omnis moriar” (wiersze)
- „Fugitive Pieces”, reż. Jeremy Podeswa (2007)
- Hanna Krall, „Biała Maria” (2011)

Olga Grochowska Absolwentka komparatystyki i geografii na Uniwersytecie w St Andrews oraz komparatystyki na Uniwersytecie w Cambridge. Interesują ją narracje post-pamięciowe, metafikcja oraz związki pomiędzy przestrzenią i literaturą, którym to kwestiom poświęciła swoją pracę licencjacką i magisterską. W październiku bie-

żącego roku zaczyna studia doktoranckie na Wydziale Języków Średniowiecznych i Nowożytnych Uniwersytetu Oksfordzkiego. Bada współczesną literaturę polską, wierzy w ideę zrównoważonego rozwoju i kocha długie rozmowy na równi ze zwierzętami wszelkiej maści.

dziedziny literatura porównawcza, geografia humanistyczna
specjalizacji

Wizje integracji europejskiej

MICHAŁ GULCZYŃSKI

W ostatnich latach w debacie publicznej dominowała narracja o „Europie w kryzysie”, a proeuropejscy politycy obawiają się rosnących w siłę ugrupowań eurosceptycznych. Z jednej strony pojawiają się wizje „Europy narodów”, głoszone przez Marine Le Pen czy Viktora Orbána. Z drugiej – Emmanuel Macron przedstawia entuzjastyczne propozycje dalszej integracji europejskiej. Wciąż aktywni są europejscy federaliści, a prof. Ulrike Guérot promuje swoją wizję Unii jako republiki. Komisja Europejska streściła z kolei „Pięć scenariuszy dla UE po Brexicie” sięgających od „nic poza jednolitym rynkiem” do „robić wspólnie znacznie więcej”.

Proponowane zajęcia mają wyposażyć uczestników w niezbędną wiedzę i narzędzia do krytycznej analizy politycznych dyskusji i narracji dotyczących Unii Europejskiej.

01 Przedunijne koncepcje integracji europejskiej

Choć UE powstała dopiero w 1993 roku, a jej początki sięgają traktatu paryskiego z 1951 roku, idee integracji europejskich państw i narodów pojawiały się znacznie wcześniej. Inspirowały one późniejszych Ojców Założycieli i do dziś rezonują wśród liderów i myślicieli. Przyjrzymy się manifestom od Konstytucji dla Europy Wojciecha Jastrzębowskiego z 1831 roku przez międzywojenną „Pan-Europę” Coudenhove-Kalergiego i drugowojenny manifest z Ventotene po rezolucje Kongresu Haskiego z 1948 roku.

02 Historia integracji europejskiej

Przyjrzymy się etapom integracji europejskiej – od Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali po UE. Zastanowimy się, w jaki sposób kształtowały się kolejne zmiany, analizując m.in. wystąpienia Margaret Thatcher i Jacques’a Delorsa z lat 1988–89.

03 Instytucje europejskie i ich kompetencje. Czy Unia Europejska jest federacją?

Żeby dyskutować o tym, jak zmieniać UE, musimy wiedzieć jaka obecnie jest. Zapoznamy się z kompetencjami instytucji europejskich. Przedyskutujemy, które z zarzutów kierowanych pod adresem „Brukseli” mogą być uzasadnione, a jakie niesłusznie nie są stawiane, m.in. na przykładzie reakcji na pandemię.

Posługując się definicjami federacji, rozważymy, które z cech federacji UE już posiada. Zastanowimy się, z których kompetencji Unia mogłaby zrezygnować i jakie dodatkowe uprawnienia państwa członkowskie powinny jej przyznać.

04 Współczesne wizje integracji europejskiej – „euroentuzjaści”

Zajmiemy się współczesnymi manifestami politycznymi europejskich polityków i instytucji. Jak potrzebę dalszej integracji uzasadniają jej zwolennicy? Jak wyobrażają sobie bardziej zjednoczoną Europę? Pod jakimi warunkami ich pomysły mogą się udać?

05 Współczesne wizje integracji europejskiej – „eurosceptycy”

Przedyskutujemy drugą stronę sporu – poglądy Marine Le Pen, Victora Orbána czy Matteo Salvini. Zastanowimy się, gdzie mogą mieć rację i jak UE może odpowiedzieć na obawy ich wyborców.

06 Polskie wizje Europy

Na koniec przeanalizujemy programy polskich partii politycznych pod kątem ich stosunku do UE. Będzie to okazja do dyskusji na temat ich realności i umiejscowienia w międzynarodowych nurtach.

wymagania wstępne

Wcześniejsza znajomość historii i instytucji Unii Europejskiej nie jest wymagana. Uczestnicy powinni zapoznać się z serią krótkich tekstów przesłanych przed obozem. Znajdą się wśród nich przede wszystkim „Konstytucja dla Europy” Wojciecha Jastrzębowski (1831), „Manifest z Ventotene” (1941), przemówienia Margaret

Thatcher i Jacques'a Delorsa w Brugii (1988 i 1989). Na zajęcia 4.-6. uczestnicy przygotowują także po trzy krótkie prezentacje streszczające poglądy wybranych przez siebie polityków.

Michał
Gulczyński

Doktorant w dziedzinie polityki publicznej i administracji na Uniwersytecie Bocconiego w Mediolanie. Ukończył ekonomię międzynarodową i iberystykę w ramach MISH na Uniwersytecie Warszawskim, studia wschodnioeuropejskie na Wolnym Uniwersytecie Berlińskim oraz interdyscyplinarne studia europejskie w Kolegium Europejskim w Natolinie. Spędził po semestrze w Santiago de Chile, Bogocie, Barcelonie, Padwie i Moskwie. Odbił praktyki w Komisji Europejskiej, ambasadach przy Stolicy Apostolskiej, w Chile, Bogocie i Meksyku oraz instytutach badawczych Uniwersytetu Warszawskiego. Laureat Olimpiady Artystycznej w sekcji historii muzyki i niepraktykujący akordeonista. W 2012 r. zdobył młodzieżowe mistrzostwo świata w brydżu sportowym. Zainicjował i prowadzi stronę iberioameryka.com oraz „Forum Szkół Polskich. Poznań – Europa”.

dziedziny
specjalizacji

polityka publiczna, Unia Europejska, ekonomia międzynarodowa

Feminizm wobec wyzwań współczesnego świata

RAFAL KŁOSEK

Feminizm jest jednym z najważniejszych ruchów politycznych i intelektualnych w historii ludzkości. Był przyczyną wielkich przemian w XX wieku, jednak można usłyszeć głosy, że jego transformacyjny potencjał się wypalił, a sam feminizm dzieli zamiast łączyć. Dlatego w ramach zajęć zastanowimy się, czy feminizm jest jeszcze potrzebny współczesnemu światu?

Aby odpowiedzieć na to pytanie przyjrzymy się konkretnym przykładom myśli feministycznej i różnym wizjom świata jakie nam proponuje. Zastanowimy się nad tym czym rzeczywistość jest równość płci, czy udało się nam ją osiągnąć oraz czy pomocna może okazać się w tym technologia. Przyjrzymy się o transformacyjnej i emancypacyjnej sile feminizmu oraz jego potencjale do tworzenia wspólnoty. Kolejnym ważnym zagadnieniem będzie miejsce i rola emocji w polityce i interakcjach międzyludzkich. Czy gniew służy feminizmowi oraz czy powinien mieć miejsce w polityce? Przyjrzymy się również feminizmowi jako ruchowi globalnemu. Czy liberalne demokracje powinny szerzyć idee równości płci, która tak często kłóci się z innymi kulturami? Czy feminizm przyjął się w krajach postkolonialnych?

Zajęcia będą oparte na analizie i dyskusji wokół wpływowych tekstów feministycznych. Będziemy sięgać po rozprawy filozoficzne oraz publicystykę, ale znajdzie się również miejsce dla poezji czy sztuki wizualnej. Głównym celem jest zapoznanie uczestniczek i uczestników z najważniejszymi teoriami współczesnego feminizmu, jak również krytyczne spojrzenie na feminizm z punktu widzenia wyzwań XXI wieku.

Wstępny plan zajęć:

- 01 Czy mamy równość płci? Catharine MacKinnon o równości i różnicy.
- 02 Solidarność mimo nierówności – czy feminizm może łączyć?
- 03 Miłość i praca – czy można kochać swoją pracę?
- 04 Jakie powinno być miejsce gniewu w społeczeństwie?
- 05 Czy „zachód” powinien eksportować feminizm do krajów postkolonialnych?
- 06 Xenofeminizm – czy technologia wyeliminuje różnice płci?

wymagania
wstępne

Wprowadzające teksty zostaną rozesłane przed obozem. Żadna wcześniejsza znajomość filozofii bądź feminizmu nie jest wymagana. Najważniejsze jest zaangażowanie, ciekawość świata i otwarty umysł. Wymagana jest średniozaawansowana znajomość języka angielskiego, gdyż większość tekstów jest w języku angielskim.

Rafał
Kłosek

Jest studentem filozofii na University College w Londynie (UCL), gdzie rozwija swoje zainteresowania z zakresu epistemologii, filozofii politycznej, filozofii umysłu, oraz etyki. Fascynuje go temat samowiedzy oraz jej etyczne znaczenie. Zajmuje się również teoriami i krytykami liberalizmu, filozofią feministyczną oraz problematyką konfliktu politycznego. W Collegium od 2020 roku.

dziedziny
specjalizacji

filozofia polityczna, etyka, epistemologia, filozofia umysłu

Łowiąc dźwięki, słuchając przeszłości i poszukując utraconego czasu: wprowadzenie do muzyki dawnej

ALEKSANDER MOCEK

Słuchamy muzyki i słyszymy dźwięki, ale to na ogół dźwięki odnoszące się do przeszłości, zapisane (lub nie!) dawniej i teraz mozolnie odtwarzane przez wykonawców. Instynktownie lubimy tę zagadkę, lubimy uchem łowić. W XXI wieku obcujemy z muzyką na co dzień, ale w kontekście „sztuki wysokiej” na ogół spoglądając wstecz – budując mosty pomiędzy czasem i dźwiękiem, cofając się do minionych epok i szukając jakiejś formy autentyczności, stylu i historyczności. Czytając traktaty, wikłając się w dawne techniki wykonawcze i szukając czegoś, co zawsze nam się wymyka.

Czas nie jest naszym sprzymierzeńcem, ale też nigdy nie był. Zawsze ulatywał, zawsze go goniono, szukano „tempo rubato” – czasu skradzionego. Próbowano go zrozumieć, próbowano go określić. Organizacja czasu w muzyce – i oczywiście nie tylko w muzyce – sprawiała problem „wykonawcom” (tu raczej: „złodziejom”) i zarazem intrygowała „słuchaczy”. Prapoczątek wszelkiej dyskusji o czasie muzycznym znaleźlibyśmy pewnie już przy pierwszym rozpoznaniu przez człowieka zjawiska rytmu. Chwywanie chwil, zamykanie dźwięków, gestów, słów, ruchów, wszelkich możliwych zjawisk w czasie fascynowało, pozostawiając jednocześnie szerokie pole do opisu dla możliwych rozwiązań teoretycznych czy notacyjnych. Czas próbowano z jednej strony zrozumieć, określić i rozebrać na najmniejsze części, by umieć

zawładnąć każdą jego składową; z drugiej strony próbowano wszelką miarowość oszukać, rozregulować – burząc regularność dla lepszego oddania artystycznych porywów i większej oryginalności.

Poruszając się po grząskim gruncie ulotności, prześledzimy zmagania kolejnych epok z zagadnieniem miarowości i niemiarowości; spróbujemy odrzucić „oczywiste” konwencje; zajrzemy do wnętrza samego procesu powstawania dźwięku, by zrozumieć jego czasowe (i wieczne) ograniczenia; obejrzymy krytycznie metronom i zastanowimy się, w czym miał właściwie pomóc i jak metronomizacja muzyki wpłynęła na jej kształt i rozwój bądź regres; spróbujemy wnikać w to, co dla czasu uznawano za „naturalne”, a co artystom wolno było zmienić; odróżnimy czas ciszy od czasu hałasu i muzyki w windzie; obejrzymy XVI-wieczne zapisy labanotacyjne i spróbujemy odtworzyć kilka możliwych gestów i kroków, by fizycznie poczuć możliwe aberracje rytmu; zastanowimy się nad możliwymi rozwiązaniami menzuracji i rytmizacji; poczytamy źródła od XVI wieku, m.in. Thoinota Arbeau, Thomasa Mace’a, Athanasiusa Kirchera czy Padre Engramelle’a, gdzie próbowano ulżyć artystom i czas ująć w ramy; zajrzemy do wnętrza XVIII-wiecznych katarynek i pierwszych automatycznych instrumentów; czasem potupujemy i poklaszczemy, ewentualnie wydamy z siebie głos; przede wszystkim natomiast – posłuchamy wspólnie nagrań szeroko pojętej muzyki (tak „poważnej”, jak „niepoważnej”), próbując uchwycić i możliwie fachowo różne wychwycone zjawiska opisać. Każdego, kto muzyki słucha bądź chciałby słuchać, zwłaszcza – słuchać inaczej niż dotychczas, zapraszam.

wymagania
wstępne

Zdaję sobie sprawę, że każdy ma inny bagaż doświadczeń bądź umiejętności (bądź – „przeszłości muzycznej”), stąd szczegółowe sugestie lektur bądź przygotowań najlepiej będzie przygotować dopiero wtedy, gdy poznamy wzajemnie swoje chęci i możliwości.

Aleksander
Mocek

Zainteresowanie dawnymi instrumentami klawiszowymi rozwinąłem podczas studiów w Krakowie oraz Fryburgu Bryzgowijskim, rozpoczynając swoją akademicką drogę trzema licencjatami oraz kończąc jednym doktoratem. Od 2015 roku pracuję w Katedrze Muzyki Dawnej krakowskiej Akademii Muzycznej. Swoją dziedzinę – podobnie jak swoją dotychczasową działalność artystyczno-naukową – lubię traktować w kategoriach eksperymentów, myślowych i praktycznych. Występuję solo i zespołowo, uczę, słucham, piszę, hobbystycznie gromadzę bibliotekę specjalistycznych książek niedostępnych w Polsce. W epoce koronawirusa i e-learningu zacząłem tworzyć i udostępniać w internecie serię miniwykładów Kontrapunkt czasu zarazy.

dziedziny muzyka
specjalizacji

Transplantacja wątroby – od laboratorium po stół operacyjny

MARCIN MORAWSKI

Uprawianie nauki opiera się na odpowiadaniu na pytania. Odpowiedzi formułowane są w oparciu o zestaw narzędzi określanych mianem metody naukowej. Pytania, które formułujemy w medycynie mają bezpośrednie przełożenie na długość i komfort życia chorych, ale żeby móc je formułować należy biegle poruszać się po danej dyscyplinie. Podczas tych sześciorga zajęć nauczymy się „truchtać” wokół tematów związanych z transplantacją wątroby i odpowiemy na bardzo dużo pytań.

01 Rudymentarium transplantacyjne

Pierwsze zajęcia to szybkie, acz wyczerpujące spojrzenie na anatomię mikro – i makroskopową oraz fizjologię wątroby.

02 Od pierwszych objawów do przeszczepienia wątroby

Jakie są wskazania do przeszczepienia wątroby? Czym jest marskość wątroby i jakie są jej powikłania? Czy można przeszczepić wątrobę u bezobjawowego chorego? Oraz wiele innych pytań i co najmniej tyle samo odpowiedzi.

03 Podstawy onkologii transplantacyjnej

Kim jest Vincenzo Mazzaferro?

04 + 05. Projektowanie badań eksperymentalnych w medycynie regeneracyjnej

Metodologia badań eksperymentalnych. Jak wyprodukować acellularną macierz?

06 Skąd brać komórki do zasiedlania macierzy?

Co wiemy a co wydaje nam się, że wiemy o komórkach macierzystych?:

wymagania Wstępne rozeznanie w temacie pierwszych zajęć może okazać się
wstępne przydatne, aczkolwiek nie jest bezwzględnie wymagane. Zajęcia
potraktujemy raczej jako intensywną wycieczkę z przewodnikiem niż trening dla Navy SEALs.

Marcin Lekarz rezydent w Klinice Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej
Morawski i Wątroby Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – największym ośrodku w Polsce specjalizującym się w chirurgii onkologicznej i przeszczepianiu wątroby. W ramach pracy naukowej z zakresu nauk podstawowych zajmuje się uzyskiwaniem acellularnych macierzy narządowych, które po zasiedleniu komórkami biorcy można wykorzystać do przeszczepienia. W czasie studiów pracował na University of Illinois at Chicago w laboratorium prof. Marii Siemionow, która w 2008 roku kierowała zespołem, który wykonał pierwsze przeszczepienie twarzy w USA, gdzie odbył kurs z zakresu mikrochirurgii oraz pracował przy projektach dotyczących komórek chimerycznych.

dziedziny chirurgia ogólna, transplantologia, medycyna regeneracyjna
specjalizacji

Filozofowanie jako naśladowanie boga – przegląd koncepcji starożytnych

ALICJA NEUMANN-KARPIŃSKA

W historii wskazać można liczne przypadki deifikacji wybitnych osób. Ubóstwienie takie uzasadniano różnymi zasługami w obszarze polityki, wojskowości, a nawet sportu lub sztuki popularnej. Sposobem na samodeifikację było również uprawianie filozofii, które uznawano za naśladowanie boga, prowadzące do upodobnienia lub identyfikacji z bóstwem.

Wątek *imitatio Dei* pojawia się często w różnych tradycjach i kulturach starożytnych. Chociaż motyw ten nie ma w pełni uniwersalnego schematu i jego realizacja każdorazowo nosi wyraźne piętno tradycji lokalnych, a badanie go staje się metodologicznym wyzwaniem (Mancini 2007), to spojrzenie na filozofię starożytną przez jego pryzmat daje interesujące rezultaty. Perspektywa ta pozwala odsłaniać zbieżność w dążeniach różnych kultur starożytnych, a więc poniekąd zunifikować filozofię starożytną, przedstawić jej spójną wizję.

Proponowane zajęcia będą miały formę przeglądu koncepcji starożytnych – greckich, egipskich i żydowskich – pod kątem występowania w nich wątku naśladowania boga (lub bogów). Każda z nich przeanalizowana zostanie w odniesieniu do podstawowych pytań różnicujących realizację motywu *homoïōsis theōi* na przestrzeni kultur i czasów, zaproponowanych przez Jedana (2013):

- 01 Jakiego boga (lub bogów) należy naśladować?
- 02 Którą charakterystykę bóstwa należy naśladować?
- 03 Dlaczego ta charakterystyka jest uznawana za wartościową?

- 04 Dlaczego ta charakterystyka jest uznawana za wartościową dla człowieka?
- 05 Co należy zrobić, aby naśladować?
- 06 Do jakiego stopnia możliwe jest naśladownictwo?
- 07 Jakie trudności trzeba przezwyciężyć, aby osiągnąć podobieństwo do bóstwa?
- 08 W jakim kontekście opowiadana była ta konkretna historia o naśladowaniu bóstwa?

Punktem wyjścia na każdych zajęciach będzie zestaw wybranych fragmentów pochodzących z tradycji greckiej, egipskiej lub żydowskiej z czasów starożytnych. Wskazane teksty analizowane będą w ramach seminaryjnych zajęć podzielonych na następujące bloki tematyczne:

- 01 Wstęp metodologiczny – omówienie narzędzi do analizowania i zestawiania badanych koncepcji (zajęcia bez lektury, jedyne, w których przeważać będzie forma wykładu).
- 02 Helleńskie koncepcje: naśladowanie bóstwa w sentencjach delfickich, tekstach Platona i Arystotelesa.
- 03 Naśladowanie Boga w judaizmie.
- 04 *Irt m ntr* – egipski koncept naśladowania bóstwa.
- 05 Naśladowanie boga w koncepcjach stoików oraz Eudorosa i Filona z Aleksandrii.
- 06 Zajęcia podsumowujące (na których – w zależności od preferencji uczestników – możliwe będzie: a) ponowne i pogłębione omówienie wybranych przez grupę zagadnień, b) wykroczenie poza ramy czasowe starożytności i nawiązanie do myśli Majmonidesa oraz Tomasza à Kempis, c) omówienie szerszej koncepcji ubóstwienia przez naśladowanie boga na tle przypadków deifikacji w inny sposób).

Na życzenie uczestników kursu możliwe będą drobne modyfikacje w zakresie kolejności realizowanych tematów i/lub doboru fragmentów.

wymagania wstępne Zajęcia nie wymagają przygotowania z zakresu filozofii. Omawiane teksty źródłowe będą przedstawione w tłumaczeniu na język pol-

ski lub angielski. Uczestnicy będą zachęceni, aby przed zajęciami zapoznać się z odpowiednimi fragmentami (do 10 stron tekstu na każde 2 godziny zajęć):

- tłumaczenie sentencji delfickiej z komentarzem z książki K. Bielawskiego (2017), „Delficki trójnóg. Sentencje delfickie”, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Bergamo: Lemma Press
- Platona „Teajtet” 176a-177a, Prawa 4.716c oraz Państwo 10.613a-621d
- wybrane fragmenty „Etyki Nikomachejskiej” Arystotelesa
- fragmenty Biblii nakazujące podążanie ścieżką Boga (w szczególności: Kpł. 19:2; Pwt. 10:12, 11:22, 26:17)
- „Opowieść o elokwentnym wieśniaku”, znana też jako „Księga Chu – en-Inpu”, w przekładzie na język polski zawarta w publikacji F. Taterki (2017), „Opowieści znad Nilu. Opowiadania egipskie z okresu Średniego Państwa”, Warszawa: Agade
- Cycerona „O prawach” 1.24-28 oraz „Rozmowy tuskulańskie” 5.70-71
- analiza koncepcji etycznych Eudorosa i Filona z Aleksandrii z książki J. Dillona (1996) „The Middle Platonists 80 B.C. to A.D. 220”, Ithaca, New York: Cornell University Press.
- Przydatna będzie znajomość tekstu: C. Jedan (2003), „Metaphors of Closeness: Reflections on *Homoiôsis Theôî* in Ancient Philosophy and Beyond, *Numen*” 60, 54-70.

Alicja Neumann-Karpińska

Absolwentka filozofii i psychologii na Uniwersytecie Jagiellońskim, na tej samej uczelni studiuje porównawcze studia cywilizacji. Uczy etyki w jednej z krakowskich szkół podstawowych, prowadzi warsztaty z psychologii dla dorosłych. Studia w Collegium Invisible poświęciła myśli starożytnego Egiptu i za swoją osobistą krucjatę uznała przekonanie polskich akademików o istnieniu filozofii w państwie faraonów.

dziedziny specjalizacji

filozofia starożytna, metodologia nauk humanistycznych, kultura starożytnego Egiptu, literatura mądrościowa starożytnego Bliskiego Wschodu

Co to znaczy być demokratą? Warsztaty z filozofii politycznej

PAWEŁ NEUMANN-KARPIŃSKI

Obecnie światową dominantą ustrojową jest demokracja, czyli urządzenie umożliwiające wszystkim obywatelom udział w rządzeniu państwem i decydowaniu o jego losach. Demokracja to jednak nie tylko powszechne wybory i możliwość partycypacji w rządach, ale także – a może przede wszystkim – odpowiednia mentalność, poszanowanie wartości takich jak wolność i równość wszystkich ludzi. Co jednak stanie się, jeżeli zaczniemy odchodzić od tych wartości?

Proponowane warsztaty poświęcone zostaną poszukiwaniu odpowiedzi na to pytanie w oparciu o analizy dzieł współczesnych filozofów politycznych. Zajęcia nastawione będą na warsztatową analizę wybranych problemów. Ich celem będzie zastosowanie omawianych zagadnień do wspólnego opracowania przez uczestników warsztatów własnych rozwiązań służących ochronie wartości demokratycznych.

01 Fundament antropologiczny

Omówimy historyczne koncepcje natury ludzkiej, stanów natury i próby zdefiniowania człowieka. Na tej podstawie przedyskutujemy, jak określenie człowieka jako jednostki i jako gatunku wpływa na koncepcje polityczne danego społeczeństwa. Przeanalizujemy, jak historycznie zmiany definicji człowieka zmieniły spojrzenie na społeczeństwo.

02 Emocje polityczne

Nawiążemy do koncepcji współczesnej amerykańskiej filozofki Marthy C. Nussbaum i odniesiemy się do mechanizmów psychologicznych, które stosowane są do manipulowania opinią publiczną.

Rozważymy, czy w polityce emocji należy unikać, lub też, czy można z nich korzystać na równi z racjonalnym przekazem.

03 Strach jako szczególna emocja polityczna

Omówimy szczególne miejsce, jakie wśród emocji politycznych zajmuje strach. Przedyskutujemy, czy Machiavelli i Hobbes mieli rację uznając strach za emocję spajającą społeczeństwa. Odniesiemy się do uwag Bibo i Nussbaum, którzy w strachu upatrują największe zagrożenie dla demokracji.

04 Demokracja a wykluczenia

Zastanowimy się, czy i kogo demokracja może wykluczać, a także, czy możliwe jest zupełne uniknięcie wykluczenia innych z określonych sfer życia społecznego. Zdecydujemy, czy możemy uznać zjawisko wykluczenia za jednoznacznie złe. Zastanowimy się nad tym, na ile demokratyczne może być państwo narodowe – obecnie najczęściej spotykany twór państwowy.

05 Nauka i wiedza w służbie demokracji

Omówimy związek między nauką, a demokracją, zastanowimy się nad demokratyzacją nauki i zjawiskiem tak zwanej nauki narodowej. Zastanowimy się nad tym, na ile edukacja może przyczynić się do demokratyzacji społeczeństwa i walki ze strachem, uprzedzeniami i wykluczeniem.

06 Zwrot ku autorytaryzmowi i podsumowanie

Ostatnie zajęcia stanowią próbę odpowiedzi na pytanie, co w dzisiejszych czasach stanowi dla demokracji największe zagrożenie. Omówimy historyczne i współczesne zwroty ku rządóm autorytarnym w oparciu o analizy tekstów filozoficzno-politycznych oraz badania współczesnych zmian politycznych i społecznych na świecie. Zsyntetyzujemy wcześniejsze rozważania i spróbujemy zdiagnozować kondycję współczesnej demokracji, w szczególności w kontekście nowej, „post-pandemicznej” rzeczywistości.

wymagania wstępne Warsztaty nie wymagają wcześniejszych przygotowań, ponieważ praca nad tekstami źródłowymi będzie miała formę seminaryjną, a wszystkie pojęcia będą tłumaczone na bieżąco.

Jednocześnie wskazana jest znajomość podstawowych terminów z zakresu filozofii politycznej (państwo, naród, demokracja) oraz względna orientacja w obecnej sytuacji politycznej w Polsce i na świecie. Kluczowy dla tych zajęć będzie esej I. Bibó Nędza małych państw wschodnioeuropejskich, którego lektura będzie zalecana dla uczestników warsztatu.

Zainteresowanym prześlę przed rozpoczęciem warsztatów także inne teksty przydatne podczas zajęć, m.in. esej Przyczyny i dzieje niemieckiej historii politycznej autorstwa I. Bibó oraz fragmenty książki Polityczne emocje Marthy C. Nussbaum w języku angielskim.

Paweł Neumann-Karpiński Student V roku filozofii na Uniwersytecie Jagiellońskim i absolwent trzech lat studiów z zakresu finansów i rachunkowości na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Zajmuje się filozofią polityczną, w szczególności zagadnieniami edukacji politycznej i politycznych emocji. Obecnie poświęca się badaniu zagadnienia edukacji obywatelskiej społeczeństw demokratycznych oraz problemem polityki opartej na strachu. Nie lubi specjalistycznego języka. Idealista o charakterze praworządnym-neutralnym. W wolnych chwilach gra w gry towarzyskie i strategiczne.

dziedziny specjalizacji filozofia polityczna, etyka, filozofia edukacji, ekonomia

JOANNA PIECHURA

Choć surrealizmów było na pęczki, „w Polsce surrealizmu nigdy nie było i właściwie nie ma”, twierdzi poeta i tłumacz Jakub Kornhauser. Figury kobiecości w sztuce surrealizmie są tematem niezwykle często podejmowanym w badaniach obcojęzycznych, lecz wciąż mało popularnym na gruncie polskim. Zajęcia posłużą przedstawieniu twórczości wizualnej (i nie tylko) artystek związanych z surrealizmem francuskim lat trzydziestych, a także sposobów, w jakie kobiety i kobiecość były postrzegane przez surrealistów.

Surrealiści byli dziedzicami romantycznych i neoromantycznych, dekadencckich tradycji przedstawiania postaci kobiecych jako stworzeń niewinnych, infantylnych lub skrajnie zseksualizowanych. Obok figury mediumicznej kobiety-dziecka dominują muzy femmes fatales: biblijna Salome, wamp, hydra, modliszka, vagina dentata.

- 01 Na pierwszych zajęciach omówimy podstawowe założenia surrealizmu, posiłkując się manifestami oraz utworami literackimi André Bretona, Louisa Aragona, Paula Eluarda, Philippe’a Soupaulta czy Rene Desnosa. Wprowadzimy podstawowe pojęcia z zakresu psychoanalizy, które wpłynęły na kanonizację konkretnych przedstawień kobiecości (fetysz, nieświadomość, wyparcie).
- 02 Na drugich zajęciach zastanowimy się nad tym, jak postrzegano artystyczną działalność kobiet tworzących w latach trzydziestych XX wieku i na czym polegał rewolucyjny charakter postulatów surrealistów. Działalność artystyczna kobiet związanych z surrealizmem była marginalizowana aż do lat siedemdziesiątych, lecz dzięki rodzącej się wówczas krytyce feministycznej spopularyzowano twórczość artystek znanych dziś na całym świecie (Dora Maar, Meret Oppenheim, Claude Cahun, Leonora Carrington, Lee Miller lub Frida Kahlo).

- 03 Trzecie i czwarte zajęcia będą poświęcone przedstawieniu twórczości kilku wybranych malarek. Postaramy się zrozumieć, jak rozwijał się surrealizm poza Europą, by zestawić dzieła artystów i artystek latynoamerykańskich odwołujących się do poetyki surrealizmu z twórczością artystek europejskich, które w większości są nam bliżej znane.
- 04 Uwzględnimy przy tym międzykontynentalne transfery kulturowe – kontakty towarzyskie między artyst(k)ami różnych grup, podróże samego Bretona do Ameryki Łacińskiej czy druk i obieg dzieł surrealistycznych. Zajmiemy się także kwestią kobiecych autoportretów.
- 05 Omówimy kolejne case studies, na podstawie których przedstawimy paralele między literaturą i sztukami wizualnymi w twórczości surrealistów – jak wykorzystywano intertekstualność, przekład intersemiotyczny lub ekfrazę do przedstawiania kobiecości/tożsamości płciowej.
- 06 Na ostatnich zajęciach uczestnicy przedstawiają referaty dotyczące wybranego dzieła lub całokształtu twórczości wybranej artystki, skupiając się na motywach kobiecości/tożsamości płciowej. Dyskusja.

**wymagania
wstępne**

Zrozumienie tekstów teoretycznych będzie wymagało znajomości języka angielskiego na poziomie B2. Przydatna okaże się lektura przytoczonych artykułów o przedstawieniach kobiecości w sztuce surrealizmu i artystkach związanych z ruchem:

- G. F. Orenstein, „Art History and the Case for the Women of Surrealism”, „The Journal of General Education” 1975, vol. 27, no. 1, ss. 31-54.
- W. Chadwick, „Mythic Woman/Real Women. Embodying Desire in 1938”, [w:] „Twilight Visions. Surrealism in Paris”, red. T. Lichtenstein et al., U of California P, 2009, ss. 145-182.

Dla chętnych:

zapraszam do lektury powieści Wilhelma Jensena „Gradiva”, (W. Jensen, S. Freud, „Gradiva”v, przeł. R. Reszke, KR, Warszawa 2007).

O surrealizmie w języku polskim: książka Agnieszki Ta-borskiej (Spiskowcy wyobraźni, Gdańsk 2013) oraz kanoniczna rozprawa Małgorzaty Baranowskiej (Surrealna wyobraźnia i po-ezja, Warszawa 1984).

Joanna
Piechura

Studentka Kolegium MISH Uniwersytetu Warszawskiego. W ra-mach MISHu ukończyła pierwszy stopień filologii angielskiej i polonistyki. Zajmuje się historią literatury w ujęciu komparaty-stycznym, facecją w kulturze tradycyjnej, przekładem poetyckim (francuski, angielski, polski) i kobiecością w sztuce surrealizmu. Aktualnie pisze o dwujęzycznej twórczości polskiego awangar-dzisty Jana Brzękowskiego, a także o kobiecości w sztuce sur-realizmu, z szczególnym uwzględnieniem dorobku Fridy Kahlo.

dziedziny
specjalizacji

historia literatury, filologia polska, filologia angielska

Wpływ fizyki i informatyki na rozwój medycyny

MAGDA RACZKOWSKA

Celem warsztatu jest zdobycie wiedzy na temat fizycznych podstaw działania najnowszych metod diagnostycznych oraz umiejętności kompilowania uzyskanej wiedzy z pogranicza biologii, chemii, fizyki i informatyki w celu wyjaśnienia potencjalnych możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do badania zjawisk zachodzących w organizmach żywych na różnym poziomie ich złożoności. Zajęcia będą podzielone na cztery bloki tematyczne, przy czym szczegółowość omówienia każdego z tematu zależna będzie od zainteresowań uczestników.

01 Obrazowanie w medycynie

W tym bloku tematycznym poruszone zostaną aspekty fizyczne wykorzystywane w najnowszych metodach obrazowania, takie jak: tomografia komputerowa CT, tomografia emisyjna pojedynczych fotonów SPECT, pozytonowa tomografia emisyjna PET, rezonans magnetyczny MRI.

02 Terapie nowotworowe

W tej sekcji zastanowimy się nad leczniczymi oraz szkodliwymi aspektami wykorzystania promieniowania w medycynie. Poruszona zostanie tematyka zarówno radioterapii konwencjonalnej jak i hadronoterapii.

03 Sieci neuronowe w biologii i medycynie

Ten blok zostanie poświęcony rozważaniom na temat wykorzystania szeroko pojętej sztucznej inteligencji w medycynie, a w szczególności aspektom „gdzie jesteśmy i dokąd zmierzamy”. Zastanowimy się wspólnie czy możliwe jest, aby za pięćdziesiąt lat lekarze zostali zastąpieni maszynami.

04 Telemedycyna

Ostatnia część zostanie przeznaczona na omówienie tematyki medycyny na odległość, skupiając się na aspektach technicznych takiego rozwiązania. Rozważymy wspólnie jakie są obecnie korzyści oraz zagrożenia wykorzystywania takich systemów.

wymagania wstępne

Brak. Warsztaty będą prowadzone od podstaw w sposób pozwalający na przyswojenie treści bez konieczności posiadania poszerzonej wiedzy fizycznej czy biologicznej.

Magda Raczkowska

Absolwentka Fizyki Medycznej na Wydziale Fizyki i Informatyki Stosowanej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Jej zainteresowania badawcze skupiają się wokół zastosowań fizyki i informatyki w medycynie. Uczestniczka GSI Summer School w Instytucie Badań Ciężkich Jonów w Niemczech, gdzie prowadziła badania w zakresie minimalizacji rozproszenia wiązki w terapii ciężkimi jonami na skutek ruchu narządów. Stypendystka programu Homing Fundacji na rzecz Nauki Polskiej w zakresie Pancreatic cancer comprehensive histopathology based on chemical imaging w Instytucie Fizyki Jądrowej Polskiej Akademii Nauk. Po ukończeniu studiów zaangażowana w projekt badawczy na Uniwersytecie Lizbońskim dotyczący określenia narażenia radiacyjnego dla pacjentów nieobjętych leczeniem onkologicznym.

dziedziny specjalizacji

fizyka medyczna, sztuczna inteligencja, inżynieria biomedyczna

Skąd się bierze świadomość? Perspektywa neuronaukowa

DOMINIKA RADZIUN

01 Czym jest świadomość?

Na pierwszych zajęciach będziemy dyskutowali o naszym intuicyjnym rozumieniu świadomości – czym jest, a czym nie jest? Czy da się przedstawić jednoznaczną definicję świadomości? Omówimy 8 problemów świadomości według Anila Setha, skupiając się na tych, które będą najciekawsze dla grupy. Poznamy również dwa problemy świadomości według Chalmersa i omówimy klasyczne dla filozofii umysłu eksperymenty myślowe Nagela i Jacksona.

02 Kliniczne (i nie tylko) definicje świadomości

Omówimy definicje świadomości w kontekście klinicznym (świadomość jako: stan; posiadanie treści świadomości; zdolność do posiadania doznań zmysłowych; przytomność, czujność). Omówimy także różne stany świadomości, m.in. znieczulenie, sen, zaburzenia wywołane uszkodzeniami mózgu, halucynacje w psychozach, wpływ substancji psychoaktywnych oraz medytacji. Na koniec porównamy definicje świadomości wykorzystywane w praktyce klinicznej z definicjami, które wspólnie stworzyliśmy na pierwszych zajęciach.

03 Neuroobrazowanie w badaniach świadomości

Przedstawione zostaną techniki neuroobrazowania, czyli metody umożliwiające obrazowanie struktury i funkcji mózgu. Szczególna uwaga zostanie poświęcona obrazowaniu metodą rezonansu magnetycznego (MRI), pozytonowej tomografii emisyjnej (PET),

magnetoencefalografii (MEG), a także elektroencefalografii (EEG), jak również metodom mieszanym (np. MRI + EEG). Omówimy wybrane badania wykorzystujące te techniki, również w praktyce klinicznej. Poruszymy temat neuronalnych korelatów świadomości i poznamy obecny stan wiedzy na ten temat.

04 Zaburzenia świadomości

Podsumujemy zajęcia drugie i trzecie, przyglądając się z nowej perspektywy zaburzeniom świadomości (śpiączka, stan wegetatywny, stan minimalnej świadomości, zespół zamknięcia). Dowiemy się, jak rozpoznać określony stan świadomości, używając EEG, MRI, PET. Omówimy, jak przebiega różnicowanie stanów klinicznych związanych z zaburzeniami świadomości na podstawie wskaźników behawioralnych. Przyjrzymy się, jak wygląda diagnoza i jak wyglądają rokowania dla poszczególnych zaburzeń. Poznamy narzędzia do komunikacji z pacjentami.

05 Świadomość ciała

Omówiona zostanie tematyka tzw. samoświadomości cielesnej (bodily self-consciousness). Przedstawione zostaną metody wykorzystywane w badaniach (np. wirtualna rzeczywistość), jak również klasyczne eksperymenty w tym obszarze. Omówione zostaną zaburzenia percepcji ciała.

06 Zajęcia-dzika karta

Na kształt ostatnich zajęć będą miały wpływ osoby w nich uczestniczące – przed obozem zostanie zebrana lista tematów, które nie znajdują się w powyższym planie, a są interesujące dla uczestników/uczestniczek i dotyczą problematyki świadomości.

wymagania wstępne

Warto zapoznać się z podręcznikiem „Consciousness – An Introduction” Susan Blackmore. Wszelkie konieczne materiały zostaną udostępnione uczestnikom przed obozem.

Dominika Radziun

Absolwentka psychologii w ramach MiSH na Uniwersytecie Jagiellońskim. Interesuje się neuroplastycznością, czyli fascynującą

zdolnością mózgu do zmiany, adaptacji i samonaprawy. W trakcie studiów zajmowała się tym zagadnieniem podczas 10-miesięcznego pobytu w laboratorium prof. Henrika Ehrssona w Karolinska Institutet i 3-miesięcznego pobytu w laboratorium dr. Tristana Bekinschteina na University of Cambridge. Pracowała również w Psykologisk Institutt na University of Oslo i odbyła praktyki kliniczne w Szpitalu Specjalistycznym im. dr. Józefa Babińskiego w Krakowie. Obecnie wróciła do grupy prof. Ehrssona w Sztokholmie, gdzie w październiku 2018 rozpoczęła doktorat, w ramach którego bada neuroplastyczność u osób niewidomych.

dziedziny neuronauka poznawcza (cognitive neuroscience)
specjalizacji

Muzułmański Bliski Wschód. Panorama współczesności

FILIP RYBA

Bliski Wschód to nie tylko wyraźne kontury na mapie politycznej świata, ale też zderzenie naszych lęków, fantazji i nostalgii. Celem tych warsztatów jest wskazanie uczestnikom narzędzi umożliwiających własne poszukiwania w obrębie tego konstruktu. Każde z sześciorga zajęć to zarówno próba prezentacji pewnego konkretnego historyczno-politycznego problemu, jak i wytyczenie potencjalnego szlaku zrozumienia i analizy danego zjawiska. To także spotkanie z Innym i budowanie przyszłych kanałów komunikacji.

01 Narodziny współczesnego Bliskiego Wschodu. O upadku Imperium Osmańskiego, dwóch takich, co podzielili region i perspektywie orientalizmu

Spotkanie dotyczyć będzie czynników fundujących współczesny kształt regionu, takich jak rozpad Imperium Osmanów, wpływy kolonialne i podziały plemienne. Celem zajęć będzie również przybliżenie koncepcji orientalizmu Edwarda Saïda i dalszych refleksji postkolonialnych.

02 Losy Republiki Tureckiej. O ojcu wszystkich Turków i nieustępliwej (post)pamięci

Tematem zajęć będzie historia Turcji w wieku XX i XXI z uwzględnieniem problemów mniejszości w Republice Tureckiej. Warsztaty zostaną uzupełnione o perspektywę postpamięciową wykorzystaną do interpretacji lokalnej tożsamości.

03 Kraj nad Nilem. O współczesnym Saladynie i jedności wszystkich Arabów

Spotkanie dotyczyć będzie Egiptu od czasów Muhammada Alego do prezydentury as-Sisiego. Fundamentalnym problemem, dyskutowanym podczas zajęć, będzie okres naseryzmu i idea panarabizmu.

04 Wśród śmieci i cedrów. O Republice Libańskiej i statusie władzy

Problematykę zajęć będą stanowiły dzieje Libanu w kontekście idei bliskowschodniej demokracji i roli kapitalizmu. Temat ten będzie wyznaczał także obszar refleksji nad sytuacją i instytucjonalizacją władzy.

05 W drodze do Damaszku. O syryjskich zderzeniach i naturze bliskowschodnich konfliktów

Warsztaty będą dotyczyły losów państwa syryjskiego ze szczególnym uwzględnieniem trwającej wojny domowej. Zagadnienie to umożliwi bardziej ogólny namysł nad bliskowschodnimi konfliktami i ich charakterystyką.

06 Wyspa Arabów. O dzisiejszych krajach Zatoki i arabskiej kulturze konsumpcyjnej

Fundamentem ostatniego spotkania będzie zarys historii wybranych krajów Zatoki Perskiej oraz charakterystyka gospodarcza regionu. Tematyka ta będzie stanowiła punkt wyjścia do omówienia procesu dubaizacji i trendów w kulturze konsumpcyjnej.

wymagania wstępne Do każdego spotkania zostanie przyporządkowany zestaw dwóch krótkich teksów. Jeden z nich będzie fragmentem reportażu lub innego gatunku non-fiction, drugi natomiast będzie odnosił się do teoretycznej warstwy konkretnego spotkania. Komplet tekstów zostanie dostarczony grupie z miesięcznym wyprzedzeniem.

Filip Ryba Na co dzień student w Instytucie Bliskiego i Dalekiego Wschodu Uniwersytetu Jagiellońskiego, w przerwach podróżnik amator. W ramach Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych realizuje projekt dotyczący męskiego podmiotu wobec rewolucji libańskiej. Naukowo interesuje się współczesnymi problemami Bliskiego Wschodu, wobec czego oprócz kultury i historii usilnie próbuje zgłębić również języki z regionu. Efekty jego badań można odnaleźć w artykułach dotyczących kultury arabskiej, tureckiej i kurdyjskiej w ujęciu współczesnych teorii.

dziedziny studia bliskowschodnie, gender studies, masculinity studies
specjalizacji

Kto jest biskupem Kijowa?

O skomplikowanej sytuacji ukraińskiego chrześcijaństwa wschodniego

ARKADIUSZ SIWKO

W trakcie spotkań chciałbym przybliżyć uczestnikom zagmatwaną sytuację religijną na terenie Ukrainy ze szczególnym uwzględnieniem okresu po Rewolucji Godności. Wcześniej jednak pragnę dać moim młodszym kolegom bazę w postaci „krótkiego kursu” Cerkwi prawosławnej i unickiej na Rusi. Głównym zagadnieniem, o którym będziemy debatować będzie odbijająca się szerokim echem nawet w polskich mediach sprawa utworzenia, z poparciem patriarchy Konstantynopola, nowej Prawosławnej Cerkwi Ukrainy – konkurencyjnej względem Cerkwi Patriarchatu Moskiewskiego.

Jeżeli będzie to możliwe postaram się poświęcić jedno spotkanie na rozmowę z ekspertem (albo ekspertami). Osoba, o której myślałem jest jednak na ten moment trochę nieuchwytna, więc nie mogę tu niczego obiecać.

Roboczy program kursu:

- 01 Ruskie prawosławie – od Włodzimierza I do unii brzeskiej.
- 02 Ukraińskie prawosławie – od Piotra Mohyły do XX wieku.
- 03 O religii w Związku Radzieckim – czy była nielegalna?

04 Anatomia raskołu czy droga do autokefalii? Podziału religijne na niepodległej Ukrainie i ich ideologiczne zaplecze.

05 Kto się modlił na Majdanie? Ukraińskie Cerkwie w czasie Rewolucji Godności.

06 Prawosławna Cerkiew Ukrainy – powstanie, kontrowersje, perspektywy rozwoju.

wymagania wstępne Doświadczenie poprzedniej Wioski, w której brałem udział, pokazało mi, że nie warto zasypywać uczestników toną lektur. W chwili obecnej nie mam jeszcze stworzonej konkretnej listy. Na pewno przed pierwszym spotkaniem polecę uczestnikom kilka zbiorowych opracowań, z którymi warto się zapoznać. Później przed każdym spotkaniem będę prosił o zapoznanie się z krótkim tekstem – będę się starał, aby były to zazwyczaj dwa artykuły albo eseje pokazujące dany problem z różnych perspektyw, co będzie stanowić bazę do dyskusji.

Arkadiusz Siwko Student (wtedy pewnie już absolwent) historii w ramach MISH na Uniwersytecie Jagiellońskim. Zajmuje się dziejami średniowiecznej Rusi, przede wszystkim jej zachodnich peryferiów. Interesuje się szeroko rozumianą tematyką wschodnioeuropejską, także w kontekście współczesnym. W wolnych chwilach podróżuje do miejsc położonych na wschód od Bugu i rządzi jednym z polskich państw wirtualnych.

dziedziny specjalizacji historia i szeroko rozumiana Europa Wschodnia

(Post)radziecka propaganda

ARKADIUSZ SIWKO

Kurs ma w założeniu przybliżyć uczestnikom dzieje propagandy w Związku Radzieckim i sposoby wykorzystania tych „doświadczeń” przez państwa-spadkobierców Kraju Rad. Będziemy oglądać plakaty, od najwcześniejszych po te z czasów Gorbaczowa, obejrzymy fragmenty radzieckich superprodukcji od Eisensteina do Ozierowa i co ciekawsze kroniki filmowe, zobaczymy jak lud pracujący potępiał stilijagów, popów i innych odszczepieńców oraz zastanowimy się, dlaczego w Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej przywrócono order, pagony i całowanie sztandaru. Rzucimy też okiem na architekturę.

W drugiej części przyjrzymy się procesowi recepcji radzieckich wzorców przez różne państwa. Przyjrzymy się losom pomników Lenina na Ukrainie, powstaniu „religii Pabiedy” w Rosji i „kołchozowego skansenu” na Białorusi oraz kuriozalnym kultom jednostki w Turkmenistanie i kilku innych krajach. Obejrzymy cudowne ikony Stalina i Putina.

Jeżeli będzie to możliwe, chciałbym też zaprosić na jedno ze spotkań Michała Milczarka – filozofa i rusycystę, wykładowcę UJ, a przede wszystkim podróżnika, który był w niemal każdym zakątku Rosji, a także w Turkmenistanie i innych niedostępnych zakątkach globu. Jest on felietonistą „Tygodnika Powszechnego” oraz autorem książki Donikąd, która niedawno ukazała się nakładem wydawnictwa Czarne. Zna się na pomnikach, propagandzie i różnej maści rosyjskich szurach.

wymagania wstępne

Przed rozpoczęciem zajęć polecę uczestnikom kilka miłych w lekturze książek wprowadzających w tematykę oraz być może jakiś film. Przed każdym spotkaniem będę polecał krótki artykuł, fragment książki albo esej.

Jeżeli wśród przyszłych uczestników znajdzie się ktoś znający albo czytający w językach wschodniosłowiańskich, to będę wdzięczny za danie mi znać.

Arkadiusz Siwko Student (wtedy pewnie już absolwent) historii w ramach MISH na Uniwersytecie Jagiellońskim. Zajmuje się dziejami średniowiecznej Rusi, przede wszystkim jej zachodnich peryferiów. Interesuje się szeroko rozumianą tematyką wschodnioeuropejską, także w kontekście współczesnym. W wolnych chwilach podróżuje do miejsc położonych na wschód od Bugu i rządzi jednym z polskich państw wirtualnych.

dziedziny specjalizacji historia i szeroko rozumiana Europa Wschodnia

Biologia molekularna nowotworów

JULIA SOLEK

Projekt będzie obejmował omówienie biologii molekularnej nowotworów oraz możliwości zastosowania wiedzy w praktyce klinicznej. Celem zajęć jest uświadomienie uczestnikom złożoności mechanizmów regulacyjnych proces onkogenezy, poznanie obecnego stanu wiedzy i możliwości terapeutycznych oraz przyczyn oporności na terapię. Przede wszystkim jednak celem zajęć, będzie odnalezienie przez uczestników obszaru, który jest dla nich najbardziej fascynujący, dlatego zajęcia podzielone będą na część wykładową i forum dyskusyjne, gdzie uczestnicy będą mogli podzielić się swoimi wnioskami i przemyśleniami. Każde zajęcia obejmować będą oprócz omówienia tematu podręcznikowego również odnalezienie i analizie artykułu badawczego z platformy „Pubmed” z wyznaczonego tematu.

Przybliżona tematyka i chronologia zajęć:

01 Kancerogeneza – wprowadzenie

Omówienie problematyki onkogenezy, omówienie czym są badania kliniczne oraz znaczenie celów molekularnych w terapiach przeciwnowotworowych.

02 Struktura i stabilność DNA

Struktura genu, rodzaje mutacji, naprawa DNA i predyspozycje do powstawania nowotworów.

03 Regulacja ekspresji genów

Czynniki transkrypcyjne i zaburzenia regulacji transkrypcji w nowotworach, rola epigenetyki w kancerogenezie, rola mikroRNA, rola telomerów i telomerazy.

04 Lekcja pod tytułem „ Samo gęste” .

Onkogeny i przekazywanie sygnałów czynników wzrostu, omówienie regulacji cyklu komórkowego, geny supresorowe, regulacja procesu apoptozy.

05 Immunologia nowotworów. Nowotworowe komórki macierzyste – przemiana EMT. Rola mikrośrowiska.

Co to są komórki macierzyste ? Czym jest przemiana nabłonkowo – mezenchymalna ? Dynamika interakcji pomiędzy mikrośrowiskiem a masą guza. Teoria Darwina w procesie ontogenezy

06 Podsumowanie. Prezentacja uczestników.

wymagania brak
wstępne

Julia Urodzona w Łodzi. Absolwentka Uniwersytetu w Łodzi 2013 r.
Sołek Od 2017r. przewodnicząca SKN Patologii Ogólnej i Onkologicznej, od 2017 r. indywidualny tok studiów u prof. Radzisława Kordka, od 2019 r. leader projektu badawczego dotyczącego udziału nacieku immunologicznego w selekcji negatywnej zmian przedinwazyjnych raka piersi w Zakładzie Patologii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Historia(e) kina: źródła, polityki, kontestacje

KATARZYNA SZARLA

Historia kina znaczone jest kanonicznymi tytułami, które odmieniają się przez wszystkie przypadki, na których wytwarzane i praktykowane są nowe narzędzia badawcze i interpretacyjne. Czy jest metoda w tym szaleństwie interpretowania? Jak wytwarzany jest kanon i historia(e) kina? Dlaczego pewne filmy uzyskują niepodważalny status, a inne zostają zapomniane? Jak eksplorować historię kina wypartą lub „niebyłą” (jak określił ją Tadeusz Lubelski)?

W trakcie zajęć dokładniej przyjrzymy się tym procesom i wytwarzaniu historii kina na podstawie wybranych filmów, stale obecnych w refleksji filmoznawczej, stale reinterpretowanych i przeinterpretowanych. Osadzimy je w kontekście transformacji samego medium, jak i na tle głębszych przemian historyczno-kulturowych i społecznych oraz przyjrzymy im się przez optykę różnych metodologii filmoznawczych. Zestawimy je z działami niekanonicznymi, nieamerykańskimi i pozaeuropejskimi, marginesami, filmowymi szczątkami i filmami niepowstałymi.

Celem warsztatu będzie również wprowadzanie ich uczestniczek i uczestników w wielowymiarową i uważną lekturę dzieła filmowego, ukazanie możliwości, trudności i przyjemności wynikających ze stosowania różnorodnych perspektyw badawczych i interpretacyjnych.

- 01 Zajęcia wprowadzające: cele, narzędzia i przyjemności analizy filmu. *Lśnienie* (1980) i *Pokój 237* (2012)
 metody i narzędzia analizy filmowej – język filmu i jego specyfika – podstawy narratologii wizualnej – źródła, przejawy i reinkarnacje kinofilii

02 Metropolis (1927)

mitologie początków kina – archeologia mediów – kino jako medium nowoczesności – estetyczne i narracyjne konsekwencje przełomu dźwiękowego – złożone relacje dźwięku i obrazu w dziełach audiowizualnych – europejska awangarda filmowa (impresjonizm, futuryzm, surrealizm, ekspresjonizm)

03 Obywatel Kane (1941)

kino klasyczne – kino gatunków – dominacja kinematografii amerykańskiej a kinematografie lokalne – wpływ II wojny światowej na przemiany w języku filmowym – realizm i fikcja

04 Zawrót głowy (1958)

kino i płęć – psychoanalityczna teoria kina filozofia – feministyczne spojrzenie na kino

05 Persona (1966)

założenia i konsekwencje polityki autorskiej – teoria i filozofia kina Gillesa Deleuze’a – źródła i poetyka filmowego modernizmu – modernizm, postmodernizm i neomodernizm w filmie

06 2001: Odyseja kosmiczna (1968)

strategie i trudności adaptacji – fantastyka i futurologia – posthumanizm – koniec kina (?)

wymagania wstępne

Przed rozpoczęciem obozu uczestnikom i uczestniczkom obozu zostaną udostępnione teksty i materiały wizualne; lekturami, których znajomość będzie bezwzględnie potrzebna, są filmy wymienione w programie. Znajomość podstaw analizy filmu ani wcześniejsze zainteresowanie filmem nie są konieczne – chociaż to ostatnie, oczywiście, mile widziane.

Katarzyna Szarla

Studiuje kulturoznawstwo (specjalność: kultura wizualna) i bioetykę w ramach studiów magisterskich w Kolegium Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych

Uniwersytetu Warszawskiego. Jej zainteresowania badawcze koncentrują się wokół audio/wizualnych reprezentacji ciała, jego przekształceń, zdrowia i choroby. Studentka Collegium Invisible od 2014 roku, tutorka Krajowego Funduszu na rzecz Dzieci.

dziedziny filmoznawstwo, historia kultury, bioetyka
specjalizacji

Diagnostyka i leczenie chorób nowotworowych – problemy i wyzwania

KINGA SZCZEPANIAK

Podczas zajęć chciałabym przewędrować z uczestnikami przez poszczególne etapy stawiania diagnozy u pacjenta z chorobą nowotworową i prześledzić wspólnie drogę tego pacjenta przez poszczególne procedury medyczne prowadzące go do najbardziej optymalnego w jego przypadku doboru terapii. Ze względu na możliwości techniczne, będą miały one głównie charakter dyskusji i wspólnego omawiania przypadków. Każdy uczestnik (grupa) otrzyma również do opracowania zagadnienie, które przygotuje na podstawie analizy literatury oraz krótko omówi ostatniego dnia zajęć (tematy do opracowania: liquid biopsy w diagnostyce nowotworów, digital pathology, gamma-knife, radioizotopy w diagnostyce, mikroRNA)

- 01 Epidemiologia chorób nowotworowych w Polsce, ogólnopolskie programy badań profilaktycznych, procedura karty DILO, badanie przedmiotowe w gabinecie lekarza rodzinnego (wybrane aspekty, objawy alarmowe w obrazie klinicznym i badaniach laboratoryjnych)
- 02 Badania obrazowe – podstawy działania i interpretacja
- 03 Biopsja – podstawy teoretyczne, interpretacja wyników
- 04 Chirurgiczne leczenie wybranych nowotworów, procedura diagnostyki patomorfologicznej;
- 05 Leczenie w onkologii – metody, zasady doboru, metody monitorowania leczenia
- 06 Podsumowanie, omówienie pracy w grupach, analiza przypadków

wymagania wstępne Nie przewiduję konkretnych pozycji podręcznikowych – możliwe, że prześlę kilka artykułów, aby przybliżyć uczestnikom podstawowe informacje teoretyczne – łącznie kilka do kilkunastu stron.

Kinga Szczepaniak Studentka VI roku na kierunku lekarskim Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, planująca rozpocząć specjalizację w zakresie patomorfologii, a następnie neuropatologii. W przyszłości chciałaby połączyć działalność kliniczną z pracą naukową, zgłębiając histopatologiczne podłoże chorób człowieka. Członek Zarządu Studenckiego Towarzystwa Naukowego WUM w kadencji 2017-2019. Przez pięć lat przewodniczyła studenckiemu kołu naukowemu przy Klinice Chorób Zakaźnych Wieku Dziecięcego. Poza medycyną interesuje się psychologią, gotowaniem oraz kulturą Japonii.

dziedziny specjalizacji medycyna – patomorfologia, genetyka, histopatologia

5.21

Choroby cywilizacyjne XXI wieku w przypadkach – kilka słów o tym, z czym lekarz zмага się najczęściej

KINGA SZCZEPANIAK

Zajęcia będą miały formę seminariów, podczas których prześledzimy kolejne etapy diagnozowania i doboru optymalnej terapii na przykładach konkretnych pacjentów. Cykl naszych spotkań miałby na celu przybliżenie uczestnikom wiedzy o chorobach, które są najczęstszą przyczyną zgonów w krajach rozwiniętych, zapoznanie ich z realiami pracy lekarza w gabinecie POZ, zwrócenie uwagi na metody profilaktyki i objawy sugerujące rozpoznanie najczęstszych chorób w populacji dorosłych. Po drodze omówimy też kilka powszechnie wykorzystywanych metod diagnostycznych oraz krótko przejdziemy przez ich interpretację – morfologię krwi obwodowej, EKG, USG oraz RTG klatki piersiowej.

01 Epidemiologia, pojęcia chorobowości, śmiertelności, statystyki z Polski i świata.

02 Niewydolność serca – objawy, diagnostyka, klasyfikacja, leczenie.

03 Udary mózgu – objawy, diagnostyka, postępowanie.

04 Choroby nowotworowe – procedura diagnostyczna na przykładzie raka płuca.

05 Cukrzyca typu II – objawy, przebieg, powikłania.

wymagania wstępne Nie przewiduję konieczności zapoznania się z lekturami, natomiast prześlę uczestnikom kilka artykułów i wybrane rozdziały z podręcznika chorób wewnętrznych.

Kinga Szczepaniak Studentka VI roku na kierunku lekarskim Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, planująca rozpocząć specjalizację w zakresie patomorfologii, a następnie neuropatologii. W przyszłości chciałaby połączyć działalność kliniczną z pracą naukową, zgłębiając histopatologiczne podłoże chorób człowieka. Członek Zarządu Studenckiego Towarzystwa Naukowego WUM w kadencji 2017-2019. Przez pięć lat przewodniczyła studenckiemu kołu naukowemu przy Klinice Chorób Zakaźnych Wieku Dziecięcego. Poza medycyną interesuje się psychologią, gotowaniem oraz kulturą Japonii.

dziedziny specjalizacji medycyna – patomorfologia, genetyka, histopatologia

Filozofie nieświadomości.

Psychologia na przełomie XIX i XX wieku

AGNIESZKA MARIA WIĘCKIEWICZ

Przedmiotem zajęć będzie refleksja nad historią rozwoju idei nieświadomości oraz nad źródłami postrzegania ludzkiej psychiki na przełomie XIX i XX wieku.

01 Zajęcia wstępne: Narodziny psychologii eksperymentalnej. Julian Ochorowicz

Podczas zajęć zastanowimy się nad przemianami w rozumieniu ludzkiej psychiki w dziewiętnastowiecznych dyskursach medycznych, kryminologicznych, antropologicznych oraz nad ich związkiem ze sztuką i literaturą. Badać będziemy wpływ scjentyzmu na nowe myślenie o psychologii. Jako przykład projektu psychologii pozytywnej, odróżnionej od psychologii filozoficznej, omówimy fragmenty traktatu Juliana Ochorowicza *Jak należy badać duszę?*, który był jednym z pierwszych prób zaszczerpienia pojęcia „bezwiednego” do polskiej nauki.

02 Kulturowe obrazy hysterii – Paryż ostatnich dwóch dekad XIX wieku

Zajęcia zostaną poświęcone „wynalazkowi hysterii” związanemu z działalnością francuskiego psychiatry Jeana-Martina Charcota w klinice Salpêtrière. Rozmawiać będziemy o hipnozie, magnetyzmie i sugestii jako najważniejszych elementach refleksji nad ludzką psychiką oraz ich relacją z kulturowymi obrazami płci, rasy i seksualności końca XIX wieku.

03 Psychoanaliza między introspekcją a autoanalizą

Zajęcia dotyczyć będą początków teorii psychoanalitycznej oraz techniki autoanalizy kluczowej dla wczesnej refleksji Zygmunta Freuda. Szczególnie istotne będzie dla nas uchwycenie różnicy między psychologiczną introspekcją a psychoanalityczną autoanalizą, co miało kluczowy wpływ dla ukonstytuowania się freudyzmu jako odrębnej perspektywy badania „nieświadomego”. Pytać będziemy również o związek autoanalizy z codziennymi praktykami piśmiennymi – dziennikami, listami oraz autobiografiami psychoanalityków.

04 Nieświadomy symptom – Freuda teoria seksualności

Podczas zajęć zastanowimy się nad freudowskim rozumieniem ludzkiej seksualności oraz jej związkiem z tym, co „bezwiedne”, „wyparte” i „nieświadome”. Pytać będziemy o rolę psychoanalizy w odejściu od ówczesnego postrzegania nienormalnych form ekspresji seksualnej.

05 Psychoanaliza literatury i sztuki – ku psychologii procesu twórczego

Punktem wyjścia będzie dla nas pojawienie się psychologicznych i psychoanalitycznych studiów nad sztuką, literaturą i muzyką oraz ich związkiem z ideą nieświadomości. Podczas zajęć zastanowimy się również nad przenikaniem teorii „nowej seksualności” do literatury niemieckiej początków XX wieku.

06 Psychoanalizę literaturą – „dzicy analitycy” Freuda

Ostatnie zajęcia poświęcimy okresowi dwudziestolecia międzywojennego, kiedy do psychoanalizy zaczęły przenikać nowe inspiracje czerpane z literatury, muzyki oraz z filozofii. Pochylimy się nad przykładami nieortodoksyjnych tekstów poświęconych nieświadomemu. Punktem wyjścia będzie dla nas koncepcja „Tego” (Es) niemieckiego lekarza Georga Groddecka, który łączył działalność analityczną z twórczością literacką. Źródła jego teorii będziemy szukać we wczesnej myśli Friedricha Nietzschego.

wymagania wstępne Podczas zajęć będziemy rozmawiać o konkretnych fragmentach dzieł. Uczestnicy oraz uczestniczki będą proszone o zapoznanie się z przekazanymi wcześniej materiałami.

Agnieszka Maria Więckiewicz Absolwentka kulturoznawstwa w Instytucie Kultury Polskiej na Uniwersytecie Warszawskim oraz filologii polskiej na Université Paris Sorbonne. Doktorantka w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych UW. Laureatka Diamentowego Grantu na realizację projektu „Między autoanalizą a autobiografią. Codzienne praktyki piśmienne pierwszych uczniów Freuda oraz ich wpływ na kształtowanie się teorii psychoanalitycznej”. Dwukrotna stypendystka Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Współpracuje z czasopismem krytyczno-literackim „Mały Format”. Niebawem ukaże się jej książka „Obrazy czarności. Wyobrażenia imperialna i różnica rasowa w niemieckiej kulturze XIX i XX wieku. Osiem szkiców z antropologii wrogości” (Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego).

dziedziny specjalizacji kulturoznawstwo, literaturoznawstwo, filozofia

W poszukiwaniu alternatywy. Nowa humanistyka między zwrotem interdyscyplinarnym a konserwatywnym

AGNIESZKA MARIA WIĘCKIEWICZ

Podstawowym celem zajęć będzie wprowadzenie uczestniczek oraz uczestników w problematykę współczesnych perspektyw badawczych rozwijanych w polskiej humanistyce.

01 Zajęcia wprowadzające: Humanistyka dziś

Pierwsze zajęcia poświęcimy na dyskusję nad tym, czym jest tzw. „nowa humanistyka”. Przyjrzymy się kilku najważniejszym koncepcjom proponowanym w ostatnich latach przez polskich literaturoznawców, kulturoznawców, filozofów, historyków i antropologów, aby uczynić polską humanistykę bardziej interdyscyplinarną i otwartą na zagraniczne perspektywy badawcze, takie jak queer studies, gender studies czy badania postkolonialne.

02 Zwroty i przystanki: trauma, pamięć, afekt

Podczas zajęć będziemy pytać o najważniejsze zwroty w polskiej humanistyce ostatnich lat. Uczestnicy i uczestniczki zajęć będą mieli okazję przyjrzeć się najważniejszym koncepcjom z nurtu psychoanalitycznych studiów nad traumą, pamięcią oraz afektem. Będziemy przyglądać się również próbom twórczego łączenia i przetwarzania tych kategorii, jak stało się w przypadku kategorii

„performatywności” Judith Butler czy „pamięci wielokierunkowej” zaproponowanej przez Michela Rothberga.

03 Humanistyka zaangażowana

Zajęcia poświęcimy na rozmowę o istniejących oraz możliwych realizacjach założeń humanistyki zaangażowanej. Pytać będziemy o sens takich kategorii, jak „sprawiedliwość epistemiczna”, „postawa emocjonalnego zaangażowania”, oraz „zwrot sędowniczy”. Zastanowimy się również nad związkiem humanistyki zaangażowanej z dążeniem do przełamywania granic dyscyplinarnych i metodologicznych. W dyskusji odwoływać będziemy się do prac jednej z najważniejszych współczesnych badaczek polskich Ewy Domańskiej.

04 Kulturowa Teoria Literatury

Podczas zajęć przyjrzymy się wybranym tekstom wpisującym się w koncepcję kulturowej teorii literatury proponowanej przez Ryszarda Nycza oraz Michała Pawła Markowskiego. Będziemy zastanawiać się nad próbami interdyscyplinarnego badania literatury. Naszym celem będzie również wydobycie najważniejszych kategorii badawczych dla KTL (np. doświadczenie, afekt, pamięć) i pytanie o możliwość ich twórczego wykorzystania.

05 Od antropologii literatury do antropologii słowa i codziennych praktyk piśmiennych

Zajęcia poświęcimy perspektywom antropologii słowa i literatury, w których proponuje się odmienne metody badawcze niż w kulturowej teorii literatury. Pytać będziemy o tzw. Wielką Teorią oralności i piśmienności, a także o charakterystyczny dla antropologii słowa i pisma nacisk na medialne zapośredniczenie znaczeń tekstów kultury.

06 Między humanistyką neoliberalną a humanistyką alternatywną

Ostatnie zajęcia wykorzystamy jako punkt wyjścia do refleksji nad stanem humanistyki w Polsce. Pytać będziemy o próbę uryn-

kowienia i umiędzynarodowienia polskiej humanistyki w kontekście ostatniej reformy edukacji wyższej (tzw. Ustawa 2.0) oraz wpływ w zeszłorocznych rozporządzeń na jakość i przyszłość badań humanistycznych w kraju. Zastanowimy się również nad możliwością innej humanistyki – humanistyki niekapitalistycznej, alternatywnej – która rezygnuje z pojęć takich, jak produktywność, akumulacja prestiżu, zysk, kariera oraz sukces.

wymagania wstępne Podczas zajęć będziemy rozmawiać o konkretnych tekstach. Uczestnicy oraz uczestniczki będą proszone o zapoznanie się z przekazanymi wcześniej materiałami.

Agnieszka Maria Więckiewicz Absolwentka kulturoznawstwa w Instytucie Kultury Polskiej na Uniwersytecie Warszawskim oraz filologii polskiej na Université Paris Sorbonne. Doktorantka w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych UW. Laureatka Diamentowego Grantu na realizację projektu „Między autoanalizą a autobiografią. Codzienne praktyki piśmienne pierwszych uczniów Freuda oraz ich wpływ na kształtowanie się teorii psychoanalitycznej”. Dwukrotna stypendystka Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Współpracuje z czasopismem krytyczno-literackim „Mały Format”. Niebawem ukaże się jej książka „Obrazy czarności. Wyobrażenia imperialna i różnica rasowa w niemieckiej kulturze XIX i XX wieku. Osiem szkiców z antropologii wrogości” (Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego).

dziedziny specjalizacji kulturoznawstwo, literaturoznawstwo, filozofia

Dwujęzyczność z perspektywy psychologii poznawczej i neuroscience

AGATA WOLNA

W dzisiejszym świecie zdecydowana większość populacji świata posługuje się więcej niż jednym językiem. Niektórzy poznają dwa albo nawet więcej języków od urodzenia, inni uczą się kolejnych języków w trakcie życia. Jak dwujęzyczność kształtuje funkcjonowanie naszego umysłu? W jakim języku myśli osoba dwujęzyczna? Czy mózg osoby dwujęzycznej zorganizowany jest w inny sposób niż osoby jednojęzycznej? Niniejsze zajęcia postarają się przybliżyć Wam odpowiedzi na te, oraz inne pytania związane z tym jak działa dwujęzyczny umysł.

01 Definicja dwujęzyczności, czyli spór o przedmiot badań dziedziny
Pierwsze zajęcia zostaną poświęcone zidentyfikowaniu ich przedmiotu, czyli odpowiedzi na pytanie „kim jest osoba dwujęzyczna?„. Czy musi biegle posługiwać się dwoma językami, czy może wystarczy, że zna parę słów w drugim języku? Czy mówić w dwóch językach od dziecka? Omówimy różne propozycje definiowania dwujęzyczności oraz klasyfikowania osób dwujęzycznych ze względu na takie kryteria jak poziom znajomości języków, wiek nabywania drugiego języka czy użycie języków w życiu codziennym.

02 Metody badawcze wykorzystywane w psycholingwistyce i neuropsycholingwistyce
Drugie zajęcia zostaną poświęcone na omówienie podstawowych paradygmatów badawczych wykorzystywanych w psycholingwistyce oraz metod pomiaru, które pozwalają nam „mierzyć”

procesy językowe. Omówimy m.in. jak działa elektroencefalogram (EEG), *eyetracking* czy funkcjonalny rezonans magnetyczny (fMRI) oraz czego możemy się dowiedzieć na podstawie każdego z tych narzędzi.

03 Podstawowe modele dwujęzyczności w psychologii poznawczej, czyli jak działa dwujęzyczny umysł?

Jak zorganizowany jest umysł osoby dwujęzycznej? Czy każdy język ma osobny mentalny „słownik”, czy system pojęciowy jest wspólny dla obydwu języków? W ramach trzecich zajęć omówimy podstawowe modele za pomocą których psychologowie poznawczy opisują sposób organizacji i działania umysłu osoby dwujęzycznej.

04 Dwujęzyczne dziecko, czyli jak dzieci uczą się dwóch języków naraz

Dzieci mają niesamowitą zdolność uczenia się języka w zawrotnym tempie przez pierwsze kilka lat życia. Jak proces przyswajania języka wygląda u dzieci dwujęzycznych? Na czwartych zajęciach prześledzimy rozwój językowy dzieci dwujęzycznych przez pierwsze kilkanaście miesięcy, zaczynając od pierwszego dnia życia (!).

05 Dwujęzyczny mózg

Jak znajomość dodatkowego języka wpływa na mózg osoby dwujęzycznej? W trakcie piątych zajęć przyjrzymy się różnicom, jakie dwujęzyczność powoduje na poziomie neuronalnym oraz postaramy się odpowiedzieć na pytanie, jakie czynniki – np. ekspozycja na dany język, czy poziom znajomości języka – kształtują mózg osoby dwujęzycznej.

06 Poznawcze konsekwencje dwujęzyczności – czy znajomość dwóch języków daje naszemu systemowi poznawczemu przewagę?

Na ostatnich zajęciach porozmawiamy o tym, jakie inne niż komunikacyjne korzyści związane są z dwujęzycznością. Omówimy m.in. badania pokazujące, że znajomość więcej niż jednego języka może znacznie opóźnić rozwój chorób neurodegeneracyjnych takich jak choroba Alzheimera.

wymagania wstępne

Uczestnicy zostaną poproszeni o zapoznanie się z wstępnymi lekturami, wprowadzającymi w zagadnienia związane z psychologią poznawczą oraz psychologią poznawczą języka, na podstawie podręcznika „Psychologia Poznawcza” autorstwa Nęcki, Orzechowskiego i Szymury (w szczególności rozdział 6. „Kontrola poznawcza” oraz rozdział 13. „Język i mowa”). Przesłane zostaną też teksty, które będą omawiane w trakcie zajęć – ich lektura jest oczywiście zalecana, ale nie wymagana. Konieczna jest również znajomość języka angielskiego na poziomie pozwalającym na czytanie tekstów źródłowych oraz oglądanie filmów (takich jak np. Ted talks), które będą prezentowane w trakcie zajęć.

Agata Wolna

Doktorantka w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w międzynarodowym programie studiów doktoranckich Cognes – Cognitive and Social Neuroscience. Absolwentka psychologii w ramach MISH UJ. W swojej pracy naukowej zajmuje się badaniami neuronalnych korelatów języka oraz dwujęzyczności, starając się zrozumieć jak działa mózg oraz system poznawczy osoby znającej więcej niż jeden język.

dziedziny specjalizacji

psychologia poznawcza, psychologia poznawcza języka, dwujęzyczność, neuroscience of language

Praca z tekstem naukowym. Warsztaty metodologiczne

AGATA WOLNA

Jak pracować z tekstem naukowym? Jak przygotować rzetelne opracowanie tematu na podstawie tekstów źródłowych? Celem niniejszych warsztatów jest omówienie najważniejszych etapów opracowywania wybranego zagadnienia na podstawie tekstów naukowych. Uczestnicy zajęć dowiedzą się jak przygotować bibliografię oraz oceniać wiarygodność i przydatność źródeł, jak czytać tekst naukowy, interpretować jego wyniki oraz jak przygotować konspekt pracy. Zajęcia będą miały formę warsztatową: każdemu uczestnikowi, na podstawie zainteresowań i preferencji, zostanie przypisane zagadnienie naukowe do opracowania, nad którym będzie pracował przez kolejne sześciorga spotkań. Każde zajęcia rozpoczyna się omówieniem konkretnego problemu, a następnie uczestnicy zajęć będą mieli za zadanie zmierzyć się z nim na przykładzie własnych zagadnień. Na ostatnich zajęciach, każdy przedstawi grupie wyniki pracy nad swoim zagadnieniem. Plan warsztatów jest następujący:

01 Wybór bibliografii

Gdzie szukać tekstów źródłowych? Z jakich źródeł należy korzystać, a które omijać szerokim łukiem? Jak korzystać z wyszukiwarek takich jak Google Scholar?

02 Tworzenie własnej bazy tekstów oraz cytowania

Jak zorganizować własną, cyfrową bibliotekę naukową za pomocą narzędzi takich jak Zotero czy Mendeley? Jak poprawnie cytować teksty naukowe i inne źródła?

03 Jak czytać teksty naukowe: uwagi wprowadzające

Od czego zacząć czytanie tekstu naukowego? Czego można dowiedzieć się z doniesienia z badań i artykułu przeglądowego? Jakie informacje zawierają poszczególne części tekstów i które z nich są naprawdę ważne?

04 Jak czytać teksty naukowe: wyniki

Co dokładnie znaczą wyniki badań empirycznych i jak je interpretować? Na co zwracać uwagę i jak czytać wykresy? Do czego służą podstawowe testy statystyczne, takie jak analiza wariancji, t-test czy analiza korelacji?

05 Konspekt pracy naukowej

Dlaczego warto go przygotować i co powinno się w nim znaleźć?

06 Prezentacje uczestników zajęć

Po tygodniu pracy poświęconej opracowaniu wybranego zagadnienia, każdy z uczestników zajęć przedstawi wyniki swoich zmagania reszcie grupy

Uwaga! Z racji tego, że prowadząca warsztaty na co dzień zajmuje się badaniami z pogranicza psychologii poznawczej i neuroscience, warsztaty będą sprofilowane pod zagadnienia z dziedziny psychologii, socjologii oraz nauk medycznych i biologicznych (rozumianych bardzo szeroko). Część umiejętności nabytych w trakcie warsztatów znajdzie na pewno zastosowanie również w innych dziedzinach, ale na potrzeby zajęć nie będzie możliwości wyboru zagadnień spoza zaproponowanych dziedzin.

wymagania wstępne

Zajęcia wymagają znajomości języka angielskiego na poziomie umożliwiającym swobodne czytanie tekstów naukowych.

Agata Wolna

Doktorantka w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w międzynarodowym programie studiów doktoranckich Cognes – Cognitive and Social Neuroscience. Absolwentka psychologii w ramach Kolegium MISH UJ. W swojej pracy naukowej

zajmuje się badaniami neuronalnych korelatów języka oraz dwujęzyczności, starając się zrozumieć jak działa mózg oraz system poznawczy osoby znającej więcej niż jeden język.

dziedziny psychologia poznawcza, psychologia poznawcza języka, dwuję-
specjalizacji zyczność, neuroscience of language

Istnienie Boga. Wybrane dowody na byt Najwyższej Istoty

KONRAD WYSZKOWSKI

Chciałbym przedstawić uczestnikom zajęć wybrane przeze mnie dowody na istnienie Boga: rzecz jasna, także od strony stanowisk polemicznych i krytycznych. Przy wyborze kieruję się kryterium apodyktyczności, pewności logicznej. Uważam, że najciekawsze są te dowody (resp. próby dowodów) istnienia Boga, które aspirują właśnie do rzeczzonej pewności. Każda z nw. części dzieli się na wykład i dyskusję.

01 Bóg jako wieczna prawda; pojęcia Boga i dowodu

Pierwsza część: dowód na istnienie Boga (a dokładnie wiecznej prawdy) zaproponowany przez Św. Augustyna w „Soliloquiach”.

Druga część: pojęcie dowodu (1) i pojęcie Boga (2). Będzie to ważna część, która – po ilustracji w postaci ww. dowodu – ułatwi nam osobiste przekonanie się o fałszu lub prawdzie kolejnych dowodów.

02 Bóg jako największy byt; pojęcie bytu

Pierwsza część: dowód na istnienie Boga Św. Anzelma z Aosty vel z Canterbury (dowód ontologiczny), przedstawiony przezeń w Proslogionie.

Druga część: polemika z ww. dowodem: Gaunilon (argument z najbardziej wyjątkowej wyspy) oraz Św. Tomasz z Akwinu (tu tematem będzie jak właściwie brzmi jego polemika, bo moim zdaniem nie ma tu konsensusu).

03 Bóg jako najdoskonalszy byt; pojęcie doskonałości

Pierwsza część: dowód ontologiczny w wersji René Descartesa vel Kartezjusza z „Medytacji”. Ewentualnie pozostałe dowody istnienia Boga przeprowadzone przezeń.

Druga część: krytyka Gottfrieda Wilhelma Leibniza (1), jego propozycja ulepszenia dowodu (i dowodów) Descartesa (2) oraz krytyka dowodu ontologicznego w ogóle przez Immanuela Kanta (3).

04 Raz jeszcze o pojęciu Boga; czym różni się Bóg od wszechświata?
Pierwsza część: reinterpretacja kartezjańskiego dowodu ontologicznego przez Barucha Spinozę w jego „Etyce”.

Druga część: krytyka reinterpretacji Spinozy przez Georga Wilhelma Friedricha Hegla. Problem: czy dowód ontologiczny jest dowodem panteistycznym?

05 Byt Boga jako warunek możliwości etyki i biologii

Pierwsza część: dowód resp. dowody (!) Kanta opierające się na założeniu obowiązywania racjonalnej i uniwersalnej etyki, zawarte w „Uzasadnieniu metafizyki moralności” oraz w „Krytyce praktycznego rozumu”.

Druga część: różne dodatkowe dowody istnienia Boga zawarte przez Kanta w Religii w obrębie samego rozumu oraz w Krytyce władzy sądowniczej (ten dotyczy biologii).

06 Podstawy logiczne ateizmu Schopenhauera i podsumowanie

Pierwsza część: krytyka Kantowskich dowodów istnienia Boga przeprowadzona przez Arthura Schopenhauera. Schopenhauerowski dowód nieistnienia Boga resp. jego radykalnie różnej (od tej, którą mu się przypisuje) natury.

Druga część, podsumowanie zajęć: przypomnienie wykładów oraz głównych tematów podnoszonych w dyskusjach, propozycja klasyfikacji przedstawionych i in. możliwych dowodów istnienia Boga. Dyskusja dotycząca dowolnych tematów dotyczących pojęcia Boga oraz jego bytu i dowodów nań.

wymagania
wstępne

Nie, z wyjątkiem przyrządów do notowania. Z własnego skromnego doświadczenia udziału w dyskusjach na podobne debaty wnosię, że warto po każdych zajęciach, przynajmniej „roboczo”, starać się wyrobić sobie zdanie na temat podejmowanych zagadnień.

Konrad
Wyszkowski

Urodzony 19 kwietnia 1995 r. w Warszawie. Absolwent Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych Uniwersytetu Warszawskiego; bakałarz („licencjat”) i magister filozofii; magister prawa (studia „jednolite magisterskie”). Doktorant w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych UW (obecny odpowiednik dawnych studiów doktoranckich „przy wydziałach”). Tytuł rozprawy bakałarskiej vel „licencjackiej” z filozofii: „Zasada indywidualizacji a doświadczenie nicości”; rozprawy magisterskiej z tegoż kierunku: „Doświadczenie nicości a zasada identyfikacji (tożsamości)”; rozprawy magisterskiej z prawa (nauk prawnych): „Problem miejsca tzw. przepisów administracyjnych w polskim systemie źródeł prawa”. Najnowsze teksty: „Tajemniczy władca nicości i tożsamości” („Kronos” 2018, nr 2), „Przeistaczanie się podmiotu konstytuującego w dziejach państwa Południowoafrykańskiego” (Konstytucyjne interregnum, Warszawa 2019).

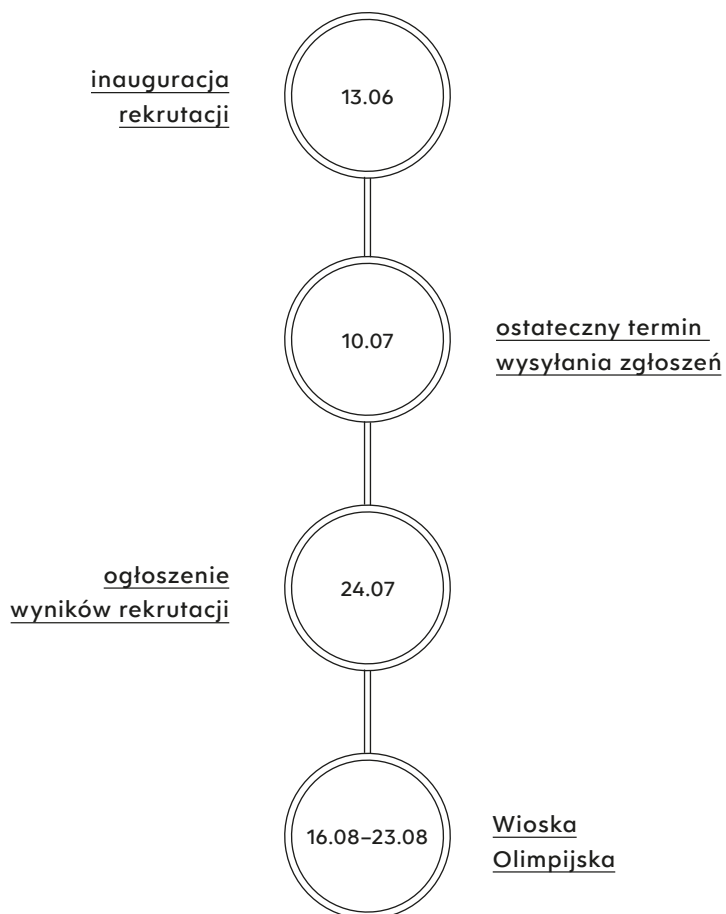
dziedziny
specjalizacji

epistemologia, filozofia prawa sensu largo, historia filozofii

Harmonogram rekrutacji i wymagane dokumenty

Wymagania rekrutacyjne:

- tytuł laureata lub finalisty olimpiady szkół średnich (uznawanej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej), otrzymany w latach 2017 – 2020
- niebycie czynnym studentem/-ką uczelni wyższej
- dostęp do sprzętu umożliwiającego udział w obozie prowadzonym w formie zdalnej.

Wymagane dokumenty:

- wypełniony formularz zgłoszeniowy, dostępny na [stronie Collegium Invisibile](#) →, zawierający list motywacyjny (450–500 słów), opisujący co udział w Wiosce Olimpijskiej będzie znaczył dla aplikującego/-cej i jak mu/jej pomoże w samorozwoju
- – skan zaświadczenia o uzyskaniu tytułu finalisty lub laureata olimpiady przedmiotowej

Informacje dodatkowe:

- w formularzu zgłoszeniowym należy wymienić wybrane przez siebie zajęcia (maksymalnie trzy propozycje ułożone według priorytetu od 1 do 3)
- organizatorzy zastrzegają, że podczas Wioski możliwe będzie uczestnictwo w dwóch warsztatach, a niektóre z proponowanych zajęć mogą nie zostać uruchomione

Czy masz jakieś pytania?

Napisz do nas!

wioska.olimpijska@ci.edu.pl →

info@ci.edu.pl →

Zapraszamy do aplikowania i życzymy powodzenia!

a

b

c

d

e

f

g

h

i

k

l

m

n

o

p

q

r

s

t

v

x

y

Członkowie Collegium Invisibile działają *pro publico bono*.
Projekt realizowany jest dzięki mecenatowi Miasta Kraków.